

POLICY



Oodi korttelikinoille

**Vasemmistoliiton
viimeinen
valtalinnake**

Vappu-haastattelu

TEKIJÄT

PÄÄTOIMITUS

Hilja Haase, Miro Lundberg, Nikolai Martiskainen, Hertta Pasanen

TAITTO

Hilja Haase, Miro Lundberg, Nikolai Martiskainen, Hertta Pasanen

EDITOINTI

Hilja Haase, Miro Lundberg, Nikolai Martiskainen, Hertta Pasanen

KIRJOITTAJAT

Nikolai Martiskainen, Toivo Rovasalo, Atte Seppänen, Petja Vaismaa, Solja Kivistö, Elli Reinikainen, Nella Ruonala, Hilja Haase, Miro Lundberg, Olivia Havinen

KUVITTAJAT

Hertta Pasanen, Elli Reinikainen, Nanaka Takegata, Petja Vaismaa, Titta Kyllönen, Solja Kivistö, Kanerva Broms, Olivia Havinen

KANSI

Nanaka Takegata

JULKAISIJA

Valtio-opin opiskelijat ry

YHTEYSTIEDOT

www.policylehti.com

Instagram: @policymedia

Sähköposti: voopolicy@gmail.com

PAINO

Picascript

Painos: 80 kpl

ISSN 1235-4031 (painettu)

ISSN 2323-9468 (verkkojulkaisu)

SISÄLTÖ

- 3 PÄÄKIRJOITUS
- 4 VIHAINEN VOOLAINEN
- 6 VAIHTARIN HUOMIOITTA RANSKASTA
- 8 VIERASKYNÄ
- 10 RAITIS OPISKELIJA HAJOITTA NARRATIVIA, JOTA MEDIA RAKASTAA
- 12 VASEMMISTOLIITON VIIMEINEN VALTALINNAKE
- 18 ILIAS JA IRANIN SOTA
- 22 HYY: KONEISTO, JOKA TOIMIII - MUTTA KENELLE?
- 24 ONKO SUOMALAISSYRITYKSILLÄ ARVOJA?
- 26 POLICYN VAPPU-HAASTATTELU
- 28 OODI KORTTELIKINOILLE
- 29 MESTARITEOS SORRON KESKELLÄ
- 31 ILMOITUSPALSTA

Voiko vappua enää juhlia?

VIETÄMME vappua tänä vuonna kenties uniikin masentavissa raameissa. Työväen sekä opiskelijoiden tilanne ei todellakaan ole heppoinen.

TYÖTTÖMYYS on erittäin korkealla ja opiskelijat sekä pienituloiset alkavat tuntemaan leikkausten vaikutukset toden teolla. Tämän lisäksi maailmantilanne vaikuttaa olevan pahin lähimuistiin: kansanmurhaa, sotia, autoritarismin nousua sekä ilmastokriisiä. Eriarvoisuus tuntuu vain kasvavan, samoin kuin kansojen jakautuminen.

TÄMÄN lisäksi Uuden ylioppilastalon menettäminen sekä opiskelijoiden ensimmäinen kesä ilman yleistä asumistukea epäilemättä latistaa juhlatunnelmaa. Mielestäni kulttuurissamme vappu on liiaksi pelkistetty ihan vain juhlahäpäksi muiden joukossa. Tämä vappu on fuksina ensimmäiseni yliopistolla, joten toivon, että voimme nähdä todellista vapputunnelmaa sekä avointa poliittisuutta. Minusta tuntuu, että kulttuurissamme poliittista käsitellään vieroksuen, että kaiken pitää olla poliittisesti neutraalia. Todellisuudessa vapun juuret lähtevät työväenliikkeestä, ja juhla on poliittinen työväen sekä opiskelijoiden juhlistus, ja jossain määrin myös protesti.

PROTESTIIN on syytäkin. Aiemmin mainitsemani epäkohtien pitäisi riittää, mutta jos ei, niin tässä vielä yksi: protestoi vieraantumista. Enemmän ja enemmän vietämme aikaamme yksin omissa koloissamme sekä laitteillamme. Laittakaamme ne siis alas ja juhlistakaamme vappua. Nostan maljan työläisille sekä opiskelijoille!

Nikolai Martiskainen
Päätoimittaja



Teksti: Nikolai Martiskainen

Kuva: Hertta Pasanen

Nikolai

VIHAINEN VOOLAINEN

KANSSAOPISKELIJAT, kansalaiset, kaikki.

MUISTELLAANPAS hetki meneitä ja mihin on tultu. Isovanhempamme aloittivat elämäntaipaleensa kirjeitse, siirtyivät niistä lankapuhelimiin ja puhelinluetteloihin, ja nykyään he lähettävät rahansa toiselle puolelle maapalloa Facebookissa tapaamilleen prinsseille ja “Brad Pittille”. Hevoskärryt ovat vaihtuneet rautateihin, autoihin, lentokoneisiin, avaruusaluksiin, sähköpotkulautoihin ja Tallinnan “kulttuuriristeilyihin”.

ALUKSI kaikki kerrottiin suullisesti, sitten joku keksi piirtää luolien seiniin, ja nyt katselemme Tiktokista klippejä Immun nyrkkeilymatseista. Muistelemme kuinka ensin keräilimme marjoja ja metsästimme mammutteja ja omistimme juuri ja juuri itsemme. Sen jälkeen keksimme alkaa viljellä ja siirryimme kaupunkiin, jonka jälkeen loimme rahan helpottamaan elä-

mää. Välissä kai tapahtui jotain, ja nykyään etsimme Käärijän ja Jaajo Linnonmaan tulot verokoneesta samalla kun syömmе uunifetapastaa ja juomme ännästä.

ERILAISIA murroksia on tapahtunut, ja tapahtuu edelleen. Yksi aikamme mullistus on tietenkin (rumpujen pärinää...) tekoöly. Niinpä. Niin kuiva aihe etten siitä jaksaa lukea yhtäkään juttua saatika itse kirjoittaa siitä. Kuitenkin, koska kaikki muut ovat niin tyhmiä, pitää minun kertoa miten asiat oikeasti on. Nyt mennään.

Mieluummin hakkaan päätäni seinään miettien kaikkia vihaamiani asioista POP-päivistä maailman sotiin, kuin mietin tekoölyä.

ENITEN minua vihastuttaa, ei itse tekoöly, vaan siitä jauhaminen. Kaikki yrittävät sanoa jotain uniikkia tekoölystä, mutta

vain toistelevat samoja kuluneita vuorosanoja. Miten tekoöly vaikuttaa työelämään? Voiko sitä käyttää opiskelussa? Jos käyttää, niin miten? Mitkä sen vinoumat ja vaikutukset ovat someen ja muihin medioihin, keskusteluun ja ihmisten ajatteluun? Jotkut rakastavat, jotkut vihaavat, minä en jaksaa.

YMMÄRRÄN, että siitä puhutaan mutta jokin kohtuus pitäisi olla. Eivätköhän kaikki yliopistoelämässä osaa itse miettiä miten tekoölyä hyödyntää. Jos joku tekee esseensä tekoölyllä tai lukee artikkeleista vain tekoölyn tiivistelmät, ei se minua kiinnosta, eikä sen pitäisi ketään muuttakaan.

TEKOÖLYLLÄ tehty oppimis-päiväkirja on tekijänsä oma häpeä. Jos akateeminen integriteetti ei riitä oman ajattelun haastamiseen tai työn tekemiseen niin olkoon sitten niin. Jos koit piston sydämessäsi, ei hätää, haluan vääntää veistä haavassasi vielä enemmän. Sinä olet syy sii-

hen, että meistä tulee tyhmempiä ja keskittymiskykyämme on lyhyempi kuin **Vilhelm Junnilan** ministerikausi. Eli siis se vaikuttaa meihin kaikkiin. Taisinpa puhua itseni pussiin. Hupsista. Anyway.

OLEMME pärjänneet ilman tekoälyä ja tulemme pärjäämään sen kanssa. Teknologisia mahdollistuksia on aina tullut, niitä on pelätty ja palvottu, ja ne ovat juurtuneet yhteiskuntiimme tavalla tai toisella, enemmän tai vähemmän. Niin tulee käymään tekoälynkin kanssa.

OLEN pitänyt nyt oman tekoälypuheenvuoron. Sori siitä. Toivottavasti sisäistit nämä asiat ja lupaat olla vauhuoamatta tekoälystä. Jos taas teit tästä tekoälytiivistelmän, niin terkut sinnekin. Ja vielä ihan tiedoksi, että jos et ole samaa mieltä kanssani, niin ei kiinnosta.

SAADAKSENI ajatukseni pois siitä t-jutusta, aion nyt listata asioita, jotka laittavat pinnani kireälle. Mainostetaanhan tätä palstaa terapian korvikkeena, joten siihen minä tätä käytän.

ELIKKÄS:

OPETUKSEN laatu: naurattaisi jos ei itkettäisi.

Maailman sodat, **Putin**, **Trump**, kapitalismi, kommunismi.

Portsu menee ensi lukuvuonna kiinni, proffat ei vastaa viesteihin, opiskelijakollegat ei vastaa viesteihin, ihmiset ei hoida hommiaan, eikä yhteistyö toimi.

POP-PÄIVÄT. Teinit, keski-ikäiset, lapset, vanhukset. Kaikki, tai siis kaikki muut paitsi minä itse. Itse asiassa myös minä itse...

YKSITYISAUTOILIJAT, pyöräilijät, julkisten kulkuneuvojen käyttäjät, kävelijät, juoksijat, dronien lennättäjät. Asioiden liioittelijat, asioiden vähätelijät, ihmiset joita ei kiinnosta muut kuin omat jutut, ihmiset joita kiinnostaa liikaa muiden jutut.

NOIN. Nyt ajatukseni ovat pois siitä *t-sanasta*. Mieluummin hakkaan päätäni seinään miettien kaikkia vihaamiani asioita POP-päivistä maailman sotiin,

kuin mietin tekoälyä. Onneksi maailmassa riittää asioita, jotka pistää vituttamaan. Silloin viha ei kohdistu vain yhteen kohteeseen, vaan sitä voi jakaa tasapuolisesti monelle taholle. Näin vihan tasapaino pysyy hallinnassa, eikä pelkkä tekoäly hakkaa ja potki maassa makaavaa ihmisraukkaa. Potkijoita meillä onneksi riittää. Jee! 🙌

NYT menen juomaan simaa ja itkemään sikiöasentoon :) Joka toinen kyynel vihasta, joka toinen onnesta.

Valtavan rakkain terveisin,
V. V. •



Vihainen Voolainen on Policyn vakiopalsta, jossa Voolaiset pääsevät anonymisti purkamaan sisälleen patoutuneita höyryjä. Haluaisitko sinäkin purkaa vihaasi? Ota empimättä yhteyttä voopolicy@gmail.com! Ps. Huomattavasti halvempaa kuin terapia (lue: ilmaista).

SOLIDAARISUUS, SEKULAARISUUS, TASAVALTA – HUOMIOTA RANSKASTA

TERVEISIÄ Ranskasta, jossa olen vaihdossa Sciences Po Grenoblessa! Vaihdosta ja Grenoblesta riittäisi vaikka mitä kerrottavaa, mutta mainitaan, että tämä kohde sopii erityisesti luontoa, talviurheilua ja vaellusta rakastavalle ihmiselle. Tässä tekstissä esittelen huomioita Ranskasta, politiikan opiskelijan näkökulmasta.

MUSEOT JA TAIDE

OVAT ihan omaa luokkaansa. Kansalliset museot ovat ilmaisia alle 26-vuotiaille ja alueelliset museot kaikille. Täällä onkin tullut käytyä museoissa ihan eri tavalla kuin Suomessa. Ja museot ovat poikkeuksetta vau-elämyksiä. Grenoblenkin ”pienesä” kaupunginmuseossa vastaan tuli salikaupalla renessanssin aikaisia patsaita ja maalauksia kultakehyksineen.

MUSEOIHIN ja taiteeseen panostetaan ihan eri tavalla kuin Suomessa. Yliopistokampuksellakin on taidetta joka kulmassa. Ranskassa on pakollista käyttää 1% julkisten rakennusten rakennusbudjetista taiteeseen. Tämä ”prosenttiperiaate” on käytössä muuallakin, esimerkiksi Suomessa, mutta Ranskaan saapuessa sitä painotettiin meille vaihto-oppilaille orientaatioluennolla ihan erikseen. Eli siitä ollaan myös ylpeitä.

Teksti ja kuvat: Olivia Havinen



SEKULAARISUUS – LAÏCITÉ

RANSKASSA tasavalta on uskonto ja sanat liberté, égalité, fraternité löytyykin monen julkisen rakennuksen seinästä. Valtionuskontoa ei ole, kirkko ja valtio on erotettu toisistaan, mutta uskonnottomuus menee sitäkin pidemmälle: uskonnon ei tulisi näkyä julkisessa tilassa, vaan se on karkotettu yksityisyyden alueelle.

TÄMÄ on ilmeisesti peruja Ranskan vallankumouksesta, jossa kuninkaan ja yläluokan lisäksi protestoitiin myös pappisluokkaa ja katolisen kirkon asemaa vastaan. Pappisluokan ei esimerkiksi tarvinnut maksaa veroja samalla tavalla kuin alaluokan. Joten kun kuningaskunta ja säätyjärjestelmä kaatuvat ja Ranskasta tuli tasavalta, kirkon omaisuus otettiin valtion haltuun ja uskonto siirtyi takaa-alalle.

(Ja tälle suomalaisena tuli tajuttua, että en tiennyt Ranskan vallankumouksesta juuri mitään muihin eurooppalaisiin verrattuna. Tiesittekö esim, että vallankumouksia oli useampi? Osasin kyllä Venäjän keisarit ja Venäjän vallankumouksen syyt ja seuraukset, mutta hyvä jos tiesin, kuka oli Napoleon Bonaparte. En tiää, ehkä tää on vaan minä.)

KATOLILAISIA on edelleen noin 40% väestöstä ja katolisia yksityiskouluja löytyy, mutta uskonnon tulisi siis pysyä yksityisen alueella. Tähän liittyy muun muassa laki, joka kieltää uskonnollisten symbolien tai asusteiden pitämisen kouluissa. Laki on ehkä tuttu ”hijabikieltona”, siis sen mukaan muslimit eivät saa pukea hijabia, juutalaiset kippaa tai kristityt pitää liian isoa ristikorua kaulassa. Korkeakoulutasolla laki ei enää päde.

VAIKKA laki on periaatteessa sama kaikille, sen vaikutukset osuvat ennen kaikkea vähemmistöihin, kristinuskoon kun ei näkyvät asusteet kuulu ja ristin on helppo piilottaa paidan alle. Laki otettiin käyttöön jo vuonna 2004 ja heti seuraavan vuoden aikana 15% uskonnollisia asusteita käyttäneistä tytöistä lopetti koulun kesken (Cherifi, 2005).



SAMAA periaatetta on laajennettu myös koulujen ulkopuolelle: julkisilla paikoilla naaman peittäminen kiellettiin 2011 sekä julkisilla rannoilla burkinin vuonna 2016. Myös Pariisin olympialaisissa vuonna 2024 kilpailevilta ranskalaisilta naisilta hijabin käyttö oli kielletty. Lakeja on myös kritisoitu ihmisoikeusjärjestöjen, kuten Amnesty Internationalin, taholta juurikin siitä, että ne epätasaisesti kohdistuvat musliminaiisiin ja -tyttöihin.

PROTESTIT, MIELENOSOITUKSET, LAKOT

TAMMIKUUSSA maanviljelijät protestoivat EU-Mercosur-sopimusta vastaan tukkimalla liikenteen 300 traktorilla Pariisin keskustassa. He myös muun muassa kaatoivat lantaa useiden hallintorakennusten pihalle eri puolilla Ranskaa joulukuun ja tammikuun aikana.

MAALISKUUSSA luentojaani peruttiin, kun opiskelijat estivät Science Po -rakennukseen pääsyn kolmena päivänä. He vaativat ongelmallisia lausuntoja esittäneen professorin erottamista sekä siivoushenkilökunnan olosuhteiden ja palkan parantamista.

VAIHTAREIDEN kanssa pohdimme, että harvan kotimaassa kampusrakennuksen siivoushenkilöstön työolosuhteet herättäisivät opiskelijoissa samankaltaista solidaarisuutta. Kaikkien yliopistoissa ei oltu todistettu minkäänlaisia opiskelijoiden mielenilmauksia.

SUOMESSA luotamme järjestelmään ja sen toimivuuteen. Ammattijärjestöt valvovat työntekijöiden oikeuksia, se ei ole opiskelijoiden tehtävä. Ongelmallisen professorinkin tapauksessa voisinkin kuvitella, että asiaa vietäisiin eteenpäin virallisia kanavia pitkin.

TÄMÄ kertoo hyvää yhteiskunnastamme, mutta vaarana on myös, että passivoidumme liikaa ja luotamme sokeasti järjestelmään. Mielenosoittajia ja protesteja, kuten Elokapiinan kansalaistottelemattomuutta meillä jopa paheksutaan.

RANSKASSA demokratia ja oikeudet on saavutettu taistelemalla, usean vallankumouksen kautta. Aiempien sukupolvien uhrauksilla saavutettuja oikeuksia myös puolustetaan hanakasti. Protestointi kuuluu olennaisesti ranskalaiseen demokratiaan. Käytäntönä on muun muassa, että kampanjalle poliiseja ei kutsuta – se vain johtaisi tilanteen eskaloitumiseen, minulle kuvailtiin.

NEUVOTTELUISSA opiskelijoiden ja koulun johtoryhmän välillä saavutettiin toistaiseksi yhteisymmärrys, kun koulun johto lupasi edistää siivoushenkilöstön aseman parantamista. Asiattomasta opettajasta aloitettiin selvitys ja hänet väliaikaisesti pidätettiin virastaan selvityksen ajaksi. Kolmannen päivän iltapäivällä roskikset ja kyltit vieritettiin pois rakennuksen oville ja luennot jatkuivat normaalisti. •

Genombrott – Skattedagen

Valtio-opin fuksi Solja Kivistö pohtii vieraskynässään ruotsinkielisiä opintojaan Åbo Akademiassa oman äidinkielenä, suomen, näkökulmasta.

Teksti ja kuva: Solja Kivistö

HEJ och glada vappen! Hoppas den har gått riktigt bra och alla har njutit på doften av vår! Jag heter **Solja Kivistö** och studerar statskunskap som huvudämne vid Åbo Akademi, i Åbo. Jag började studera vid ÅA förra hösten, så jag är alltså årets gulis (fuksi). Så sagt mitt huvudämne är statskunskap, vilket var ganska självklart val för mig. Vid Åbo Akademi har vi samhällsvetare möjlighet att välja mellan sex olika huvudämnen: nationalekonomi, informationsvetenskaper, sociologi, folkrätt, offentligt ledarskap och statskunskap. Det är kanske en av fördelarna med ett mindre universitet – att man har större frihet att välja inom fakulteten sitt huvudämne.

ATT studera statskunskap och allmänt att studera vid universitet, har varit mycket friare än vad jag hade först fattat. Föreläsningarna ger dig extra information, men tentamina baserar sig i hög grad på kurslitteraturen. Systemet ger studeranden massor av tid att själv fördjupa sig i pågående ämnet, vilket har varit roligt och avstressande, men samtidigt kräver det ansvar och eget initiativ. Personligen tycker jag att det är särskilt intressant när man under föreläsningarna får uttrycka sina åsikter genom gemensamma uppgifter.

JAG är själv helt finskspråkig och kommer från Karleby. Jag gick i språkbadsskola på svenska från dagis till nionde klass, dock gymnasiet gick jag i ett finskt gymnasium. Svenskan har alltså nog funnits där, men absolut var de häftigt att börja i ett helt svenskspråkigt universitet.

PÅ första veckorna språket bara kom typ automatiskt eftersom den bara måste komma. Gulisveckan var superhektiskt. Däremot har det varit mycket svårare att våga öppna munnen i föreläsningssalen. Första gång jag räckte upp handen att svara på frågan var när föreläsaren frågade vilken dag det just hade varit – den dag då finländare sägs vara som mest avundsjuka på sina grannar och deras inkomster. “Skattedagen,” svarade jag.

INNAN jag vågade delta eller svara på frågor under föreläsningarna tänkte jag att mitt svar måste vara 100% rätt, och att det inte fick finnas någon risk att jag inte skulle kunna svara på en följdfråga. Nu har jag vågat säga längre meningar, även med språkliga fel, och till och med uttrycka egna opinioner - där det är mest farligt att föreläsaren vill veta ännu mera.

EN SAK som troligen inte kommer att försvinna är känslan när hjärtat slår tungt och snabbt precis innan handen börjar skjuta upp. Men man lär sig när man vågar moka :)

MIN studiemiljö är socialt sett väldigt finlandssvensk, vilket har gett mig nya perspektiv på samhällsfrågor, särskilt inom statskunskap. Vi har haft under alla grundstudie kurser antagligen åtminstone en underrubrik där man pratar om finlandssvenska väljare eller språkminoriteter. Något som överraskade mig var hur viktig språkfrågan faktiskt är för finlandssvenska väljare.

TILL exempel vi fick svara en gång på föreläsning till frågan: vilka saker vi värdesätter som väljare när vi röstar? Nästan alla nämnde, att bländ andra frågor nog anser många att det är viktigt att man får tjänster på svenska och man kan utbildas sig med sitt modersmål. Vilket var kanske lite svårt för mig som finskspråkig och som inte tillhör någon språkminoritet i Finland att förstå.

SPRÅKFRÅGORNA, det är precis de med vad SFP samlar sitt stöd i val. Genom mina studier här har jag också fått se denna verklighet i praktiken. Campus känns ofta som en liten och mysig svensk by inne i Åbo - gamla trähus, kullerstengator och mycket finlandssvenska! •

Solja Kivistö

Statskunskapsstuderande vid Åbo Akademi



TO WHINE AND MARTYR

I'M THE LIGHT

**OMAKUSTANNE
KOTIMAISTA
NEO-PROGEE!**

SPOTIFY ja muut suoratoistopalvelut

**LP/CD:
LEVYKAUPPA ÄX
KELTAINEN JÄÄSÄRKIJÄ
MUSIC HUNTER
STUPIDO MARKET**

towhineandmartyr.com

Raitis opiskelija hajottaa narratiivia, jota media rakastaa

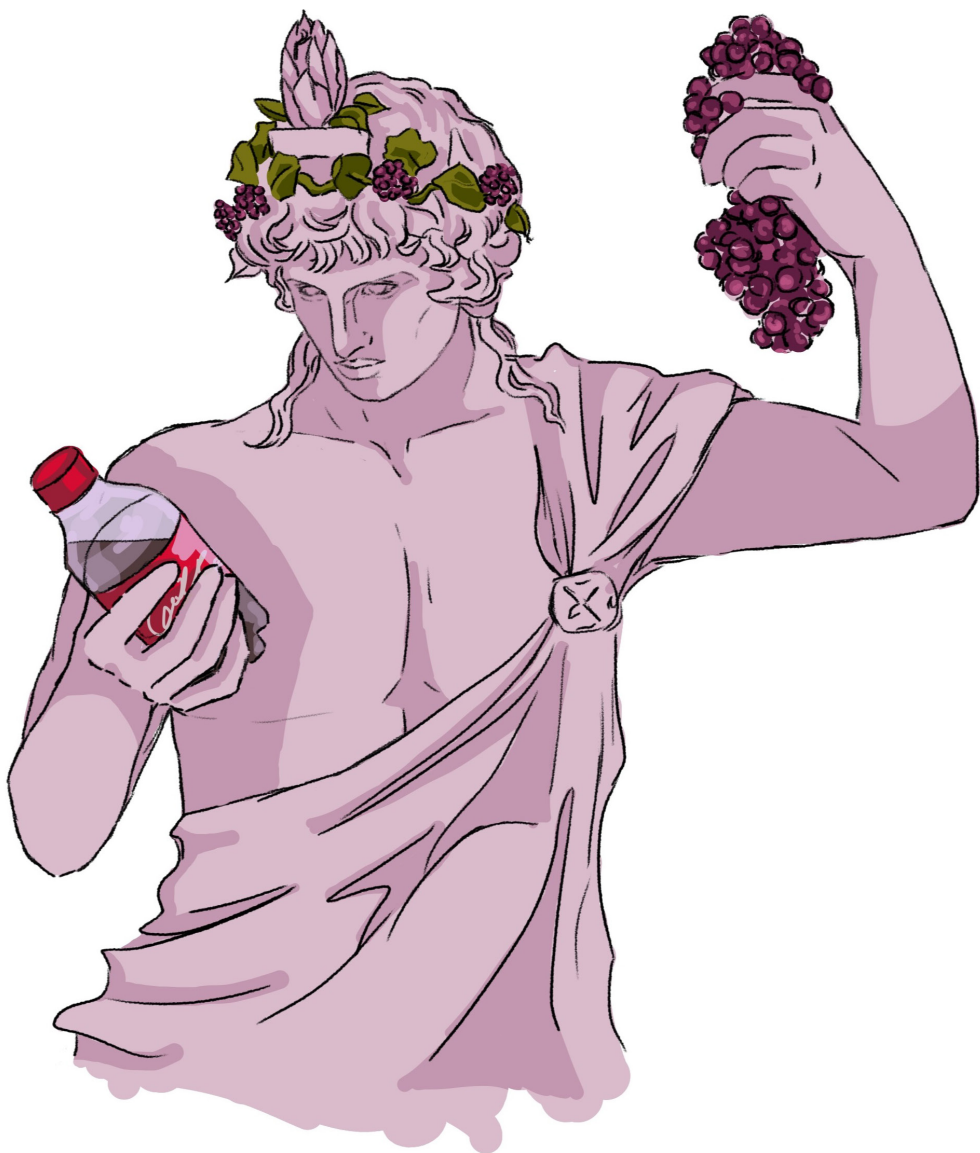
Jos uskoisi otsikoita, raittius olisi opiskelijalle sosiaalinen itsemurha. Todellisuudessa yhteiseen pöytään mahtuu viinilasillisen fiilistelijöitä, limulinjalla viihtyviä, satunnaisia siemaijijoita ja heitä, jotka eivät koske tippaankaan. Ehkä ongelma ei ole lopulta opiskelijoissa, vaan siinä tarinassa, jota meistä kerrotaan.

Teksti: Nella Ruonala

Kuva: Nanaka Takegata

HIUKAN yli vuosi sitten tein päätöksen hakeutua yliopistoon opiskelemaan unelma-alaani. Olin ennen hakemista törmännyt lukuisiin uutisartikkeleihin ja keskusteluihin, joissa toistui lähes mantramainen väite: se, että raittiina opiskelijana et voi kiinnittyä täysivaltaiseksi osaksi opiskelijayhteisöä. tarinat ulkopuolisuudesta, ryhmäpaineesta ja juomattomuuden kyseenalaistamisesta loivat mielikuvan kulttuurista, jossa hyväksyntä yhteisöön vaikutti edellyttävän alkoholin käyttöä.

KUN orientaatioviikko lopulta koitti, todellisuus osoittautui vähemmän dramaattiseksi ja huomattavasti inhimillisemmäksi kuin olin ajatellut. Kukaan ei painostanutkaan minua juomaan tai vaatinut selitystä valinnalleni. Olin valmistautunut puolustamaan raittiuttani kuin akateemista väitöskirjaa, mutta tarvetta siihen ei tullutkaan. Päinvastoin. Löysin kavereita, jotka kulkivat tapahtumissa Pepsi Max kädessä ja jotka olivat



pohtineet täysin samoja asioita ennen opintojensa alkua.

MITÄ pidemmälle fuksivuosi on edennyt sitä selvemmin minulle on hahmottunut, ettei opiskelijakulttuuri ole niin yksiviivainen kuin julkinen keskustelu antaa ymmärtää. Yliopistoeleminen on monimuotoinen kokonaisuus ja se tarjoaa lukemattomia tapahtumia, kuten ekskursioita, taideiltoja ja matalan kynnyksen hengailuhetkiä, joissa alkoholia ei nautita lainkaan. On toki tapahtumia, joissa juodaan, mutta niiden rinnalla elää kokemusni mukaan vahva, täysin alkoholivapaa osallistumisen kulttuuri.

Olin valmistautunut puolustamaan raittiutani kuin akateemista väitöskirjaa.

KOKEMUKSENI ja median narratiivin välillä on siis selkeä ristiriita, eikä se ole sattumaa. Medialogiikka suosii tarinoita, jotka herättävät tunteita, kärjistävät ilmiöitä ja korostavat ongelmia. Ajattelen sen olevan suuri syy sille, miksi opiskelijaelämä esitetään usein dramaattisesti.

TÄLLAINEN esitystapa muistuttaa kevyttä moraalipaniikkia: opiskelijoiden elämää tarkastellaan suurennuslasin läpi, ja yksittäisistä kokemuksista rakennetaan laajoja yleistyksiä. Opiskelijaelämä kuvataan toistuvasti karikatyyrisen railakkaana – ikään kuin se olisi yksi vuosi

kestävä karnevaali, johon juomalasi toimii pääsylippuna. Onkin aiheellista kysyä, että onko ongelma todella opiskelijoissa ja opiskelijakulttuurissa, vai siinä, miten ilmiötä kehystetään?

KUN julkinen keskustelu keskityy vain yhteen näkökulmaan, se peittää alleen ne lukuisat kokemukset, joissa alkoholittomuus on täysin normaali valinta eikä mahdollinen sosiaalinen riski. Yksipuolinen kehystys saa monet jännittämään turhaan, koska he ovat sisäistäneet median luoman kuvan opiskelijaelämästä – kuvan, joka ei tee oikeutta opiskelijayhteisöjen moninaisuudelle.

SYKSYLLÄ 2025 Yle ja Helsingin Sanomat julkaisivat lukuisia artikkeleita, joissa käsiteltiin fuksisyksyn rankkaa juhlimista ja sen luomaa ryhmäpainetta. Artikkeleissa ei suoraan väitetty, että jokainen opiskelija kokisi automaattisesti painetta alkoholin nauttimiselle, mutta niissä toistettiin narratiivia, jossa opiskelijakulttuuriin kiinnittyminen edellyttää juomakulttuuriin osallistumista.

TÄMÄ herättää minussa kysymyksen: onko ongelma todella opiskelijoissa ja opiskelijakulttuurissa, vai siinä, miten ilmiötä

kehystetään? Kun julkinen keskustelu korostaa yksipuolisesti alkoholin roolia, se sivuuttaa ne lukuisat kokemukset, joissa painetta ei koeta lainkaan ja alkoholittomuus on täysin hyväksytty osa yhteisöä.

TODELLISUUS on kuitenkin median näkökulmaa moninaiempi. THL:n syksyllä 2025 julkaisemassa kouluterveyskyselyssä näkyy selvä trendi: nuorten alkoholinkäyttö on vähentynyt verrattuna aiempiin tutkimuksiin. Raittius siis lisääntyy, mutta media takertuu yhä homogeeniseen kuvitelmaan opiskelijaelämästä loputtomana ryyppyputkenä.

EN voi sanoa, että oma kokemukseni kattaisi jokaisen ainejärjestön, yliopistoyhteisön tai yksittäisen opiskelijan kokemuksen aiheesta. En kiellä sitä, etteikö alkoholia käytettäisi monissa opiskelijatapahtumissa. Haluan kuitenkin tuoda keskusteluun erilaisen näkökulman, joka voi toimia osittain vastavoimana median toistamalle narratiiville.

LOPULTA kyse on mielestäni yksinkertaisesta asiasta. Jokaisella opiskelijalla on vapaus valita itse. Oli kainalossasi kumpi vain – Pepsi Max tai Original Long Drink – on valintasi täysin hyväksyttävä. Yhteisöön kuuluminen ei riipu siitä, mitä lasissaasi on, vaan siitä, että on mukana. Ehkä juuri siinä piileekin opiskelijakulttuurin todellinen ydin. Yhteisö syntyy monenlaisista ihmisistä, jotka ovat tervetulleita sellaisena kuin ovat. •

Vasemmistoliiton viimeinen valtalinnake

Suomussalmi ja Kainuu ovat valtakunnanpolitiikan anomalia: Vasemmistoliitto on sosiaalidemokraatteja suurempi puolue. Mistä vakiintunut puoluekenttä syntyy ja miksi alueen kuntapoliittinen ilme on se, mikä se on?

Teksti: Atte Seppänen

Kuvat: Hertta Pasanen, Titta Kyllönen

KUNNALLISPOLITIikka – tuo politiikan jokamiesluokka – ei usein taida herättää suuria intohimoja. Tähän ilmiselvään virheeseen on syytä vaikuttaa kaikin mahdollisin keinoin, myös **Policyn** sivuilla.

OLEN kotoisin Suomussalmelta, Kainuusta, jossa kuntapolitiikkaa värjää keskustan vuosikymmenten hegemonia, kuten miltei koko Pohjois-Suomea. Kainuussa sen kannatus oli kuntavaaleissa 2025 koko maakunnassa 38 % ja kunnissa 28 % ja 64 % välissä. Suurin puolue se oli kaikissa maakunnan kahdeksassa kunnassa ja yksinkertainen enemmistö sillä on viidessä kunnassa.

POHJOISESSA perinteisesti toinen valtapuolue on ollut Vasemmistoliitto tai sen edeltäjä Suomen Kansan Demokraattinen Liitto. Kuntavaalien 2025 jälkeen se pitää toista sijaa Kainuussa 15 % kannatuksella ja on toiseksi

suurin puolue kolmessa kunnassa. Kainuu on Vasemmistoliiton vahvin maakunta ja toisena tulee perinteikkäästi Lappi (13 %).

KUN perspektiiviä vielä laajennetaan eduskuntavaaleihin, nähdään, että samansuuntainen ilmiö toistuu, vaikka vaalijärjestelmä suosii suuria puolueita. Keskusta on Oulun vaalipiirin perinteinen hallitsija, joka menetti suurimman puolueen aseman Perussuomalaisille vaaleissa 2023. Molemmat puolueet saivat 5 paikkaa 18:sta, kun vielä vaaleissa 2015 keskusta sai 9 paikkaa.

VASEMMISTOLIITTO ja kokoomus ovat perinteisesti saaneet kolme paikkaa, siinä missä sosiaalidemokraattien tulos on ollut kaksi. Nimenomaan tämä vasemmistopuolueiden järjestys on valtavan mielenkiintoinen historiallinen erikoisuus, johon haluan syventyä.

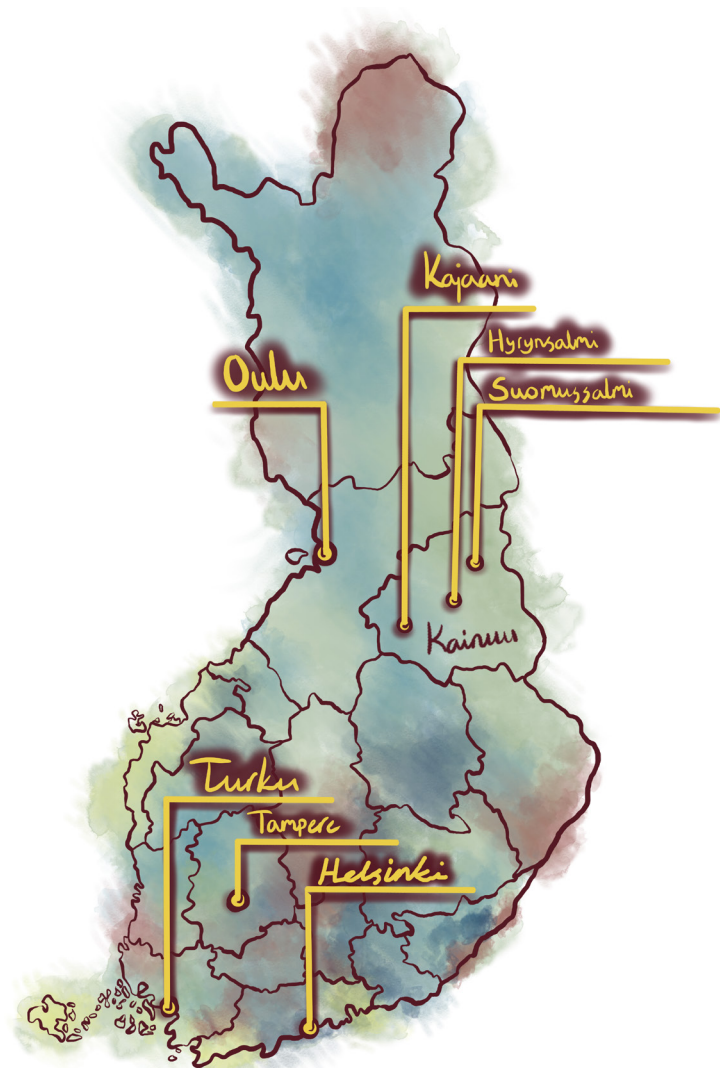
PAIKALLISPOLITIIKAN OMINAISPIIREITÄ

USEIN kuntapolitiikan tutkiminen valtakunnallisena ilmiönä ei anna kattavaa kuvaa siitä, sillä paikallispolitiikkaa värittää joka kunnassa omat kysymykset, historiat ja henkilöristiriidat.

ALUKSI on hyvä huomata, että Kainuussa Vasemmistoliitto ei edusta samaa kuin Etelä-Suomessa. Kainuussa Vasemmistoliiton peruskannattaja ei ole kaupunkilainen korkeakoulutettu liberaali feministi, vaan hän on korpikommunismin ja SKDL:n perinnön kantaja, perus- tai toisen asteen koulun käynyt teollisen tai julkisen sektorin työntekijä, jonka vanhemmat edustivat laitavasemmistoa. Vasemmistoliittoon yhdistetään perinteisesti myös laajemmin kaikki se, mitä porvarilliset puolueet eivät ole edustaneet, kuten ympäristöarvot.

AIHEEN tarkasteluun tarvitsen asiantuntija-apua. Valtuustokollegani, europarlamentaarikko Merja Kyllönen (vas.) on nähnyt yli 20 vuoden ajan paikallista, valtakunnallista ja eurooppalaista politiikkaa ja toimii tällä hetkellä Suomussalmen kunnanvaltuuston puheenjohtajana, aitiopaikalla tulkitsemassa kuntapoliittista tilannetta.

KYLLÖSEN mukaan Suomussalmen kaltaisen kunnan kuntapolitiikkaa voi selittää muutamalla tekijällä: vakiintuneella väestö- ja yhteiskuntarakenteella, perinteillä ja paikallispolitiikan henkilövetoisuudella. Vanhenevan puolueuskollisemman väestön kunnissa puolueiden kannatus usein säilyy vakaana, varsinkin silloin, kun politiikkaa ei väritä valtuutettujen ja puolueiden sisäiset riidat. Teolliset ja kunnalliset työpaikat ovat luonteeltaan pysyviä, ja vasta suuret ja äkilliset rakennemuutokset saattavat muuttaa puolueiden asemia.



Kainuussa Vasemmistoliiton peruskannattaja ei ole kaupunkilainen korkeakoulutettu liberaali feministi

PAIKALLISPOLITIIKAN henkilökeskeisyys johtaa siihen, että toimijat ja puolueet vaihtuvat hitaammin: 40 vuotta paikallispolitiikassa ei ole mitenkään erityisen poikkeuksellista, 50 vuotta mukana olleitaakin löytyy. Tällä on niin positiivisia kuin negatiivisia seurauksia, kuten luottamuksen lisääntyminen ja polarisaation vähentyminen, mutta

toisaalta uhkana on tiettyihin toimintatapoihin jumiutuminen. ”Aina on tehty näin” -asenne, kuten Kyllönen sitä kuvaa.

VASEMMISTOPUOLUEIDEN OLEMATON VALTAKAMPPAILU

PELKKÄ puoluejakauma ja pienten paikkakuntien politiikan yleispiirteet eivät vastaa siihen, miksi Suomussalmella ja Kainuussa on nimenomaan vahva Vasemmistoliitto ja valtakunnallista kannatusta huomattavasti heikompi SDP. Vasemmistoli-

iton kannatus on Suomussalmella ja Pohjois-Suomessa myös korkeampaa kuin SDP:n vastaava kannatus etelän kaupungeissa.

KYLLÖNEN etsii selitystä työväenliikkeen historiasta. Toisen maailmansodan jälkeen suomalainen työväenliike hajaantui kommunisteihin ja sosialidemokraatteihin. Kommunistisen SKDL:n ajatuksena oli yhdistää kaikki vasemmistopuolueet saman järjestön alle ja siten saavuttaa suurimman puolueen asema, mutta SDP kieltäytyi tästä yhteistyöstä.

ETELÄISESSÄ Suomessa ja suurilla teollisuuspaikkakunnilla Sosiaalidemokraatit säilyttivät ennen sotia saavuttaman asemansa, mutta Pohjois-Suomessa radikaalimpi vasemmisto sai vahvemman jalansijan. 1920-luvulla syntynyt köyhäläisyyden vasemmistolaisuus, ”korpikomunismi”, oli saavuttanut sosiaalidemokratiaa suuremman kannatuksen, jonka kannattajat SKDL peri. Samaan aikaan 20-luvulla SDP ja keskusta kamppailivat myös saman pienviljelijäväestön kannatuksesta. Kainuussa keskusta menestyi heikentäen SDP:tä, kun taas Pohjois-Karjalassa SDP pärjäsi paremmin. Tämä ilmiö näkyy edelleen.

VASEMMISTOPUOLUEIDEN julkikuva ja kannattajien identiteetit ovat olleet hyvin erilaisia. Vasemmistoliitto on nähty usein aidompana työväenpuolueena, kun sosiaalidemokraatteja pidettiin liian oikeistolaisina ja etenkin 1940- ja 50-luvuilla aatteen hylänneinä luokkapettureina. Porvarilliseen yhteiskuntajärjestykseen sitoutuminen ja yhteistyön tekeminen oli laajasti tuomittu. Toisaalta sosiaalidemokraattien piirissä ei ole ollut samanlaista uskonnon- ja kirkonvastaisuutta kuin kommunistien ja kansandemokraattien piirissä.

KYLLÖNEN huomauttaa, että puolueilla on ollut erilainen kannatuspohja. SDP:n kannatuksen ydinaluetta on ay-vetoiset teollisuuskaupungit, kun taas SKDL:n ja Vasemmistoliiton kannatuksen juuret ovat metsä-, rakennus- ja paperiteollisuudessa sekä julkisella sektorilla, jotka ovat aina olleet vahvoja Kainuussa.

SITEN Kainuussa ja Suomussalmella ei ole ollut vasemmiston sisäistä kamppailua, vaan se on käyty suuremmalla areenalla valtakunnallisesti ja alueellisesti. Suurten puolueiden, keskustan ja SKDL:n, kannatus on ollut aina vakiintunut, eikä sitä ole sinänsä ollut tarve uhata, vaikka ideologisia eroja on menneinä vuosikymmeninä ollut.

ASENTEET ja ideologiset erot tuskin vaikuttavat nykyisin puolueiden kannatukseen, mutta niillä on ollut merkittävä rooli siinä, millaiseksi kannatus on sotien jälkeen vakiintunut. Lisäksi joskus puolueiden väliset kannatuserot voivat olla yksinkertaisesti jääne jostakin paikallisesta tapahtumasta tai ilmiöstä. Esimerkiksi sille, miksi Suomussalmen naapurikunnassa Hyrynsalmella on vahvemmat sosiaalidemokraatit mutta pienempi Vasemmistoliitto, ei välttämättä ole mitään tottumusta suurempaa syytä.

ERÄS selittävä tekijä aatteiden leviämisessä voi toisaalta olla liikenneverkko. Suomussalmella suurempi osa väestöstä on elänyt pidempään ilman kehittyntä tieverkkoa, kun taas Hyrynsalmella rautatiellä on ollut suuri merkitys. Rautatietä pidetään usein uusien aatteiden ja ihmisten levittäjänä. ”Junantuomat”, kuten Kainuussa sanotaan.

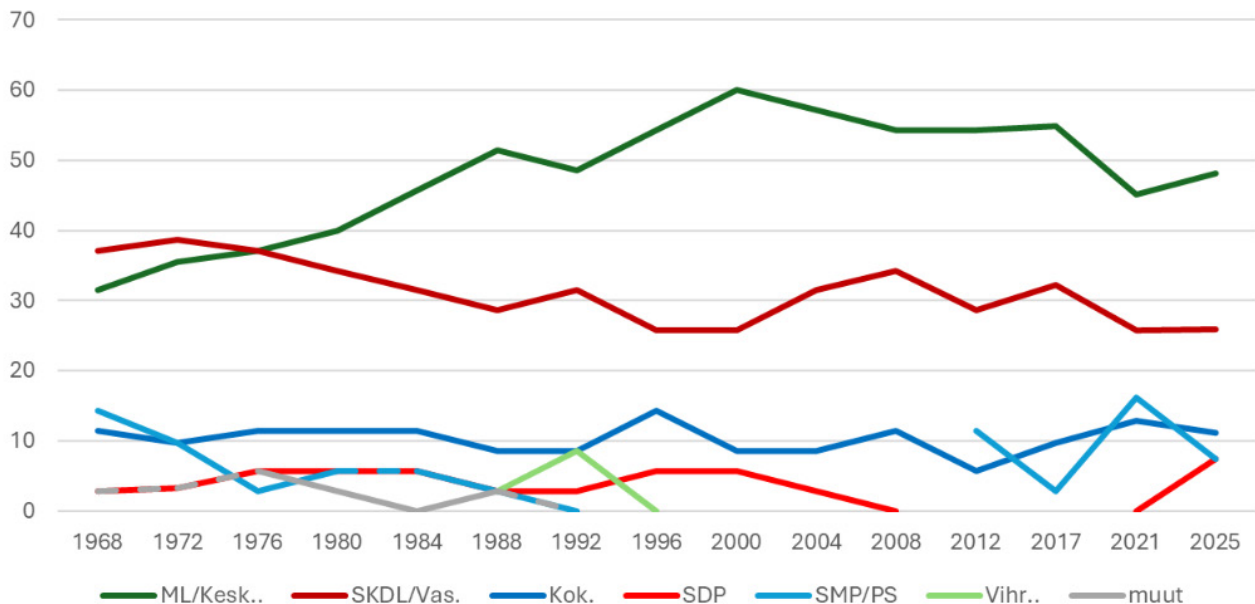
KYLLÖSEN mukaan puolueiden ideologiset erot ovat vuosikymmenten aikana kaventuneet, eikä niillä ole enää yhtä suurta merkitystä kuin aiemmin. Vielä 1970- ja 1980-luvuilla luokkatietoisuus oli suurempaa ja

politiikassa oli merkittäviä erimielisyyksiä niin sisällöistä kuin laajemmasta yhteiskuntajärjestyksestä. 1980-luvulla monissa kunnissa, myös Suomussalmella, syntyi yhteistyökulttuuri, joka elää vahvana edelleen. Lisäksi 1990-luvulta alkaen on nähty myös ns. ”arkipolitisoituminen”, jossa päätökset pyritään tekemään laajasti yli puoluerajojen. Viholliset on kuntapolitiikassa nykyisin muualla kuin puolueiden välillä, kuten taloudessa, väestön ikääntymisessä ja negatiivisessa muuttoliikkeessä.

SE, mikä on sotien jälkeen ollut puolueiden ja ideologioiden kannatusta, on 2000-luvulle tullessa siirtynyt henkilöihin. Kyllösen mukaan yksittäiset vahvat henkilöt voivat olla ratkaisevassa roolissa lukitsemassa kannattajia puolueelle vuosikymmeniksi, ja usein nämä äänet periytyvät: niin äänestäjillä kuin ehdokkailakin. Pienissä kunnissa on yleistä, että poliitikkojen vanhemmat ja isovanhemmat ovat olleet valtuustotyössä mukana, ja valtuustopaikka ikään kuin ”periytyy”. Myös allekirjoittanut on saanut puoluekantansa sen kummemmin agitoimatta vanhemmilta ja isovanhemmilta.

SUOMUSSALMELLA on Kyllösen mukaan eräs mielenkiintoinen ilmiö: uudet nuoret ehdokkaat ovat aina keränneet paljon ääniä puolueesta riippumatta. Ilmiö on ollut nähtävillä vuosikymmeniä, ja myös Kyllönen nousi nuorena ehdokkaana valtuustoon vuonna 2004.

Puolueiden suhteellinen osuus (%) valtuustopaikoista (yht. 27-35 paikkaa) Suomussalmella kuntavaaleissa 1968-2025



Puolueiden suhteellinen osuus paikoista kuntavaaleissa Suomussalmella 1968–2025. Kokonaispaikkamäärän muutoksiin vaikuttaa valtuuston koon muutokset (27–35). Vaaleissa 1968 ja 1975–2012 valtuustoon valittiin 35 jäsentä, vaaleissa 1972 ja 2017 31 jäsentä ja vaaleissa 2025 27 jäsentä.

Tätä juttua varten etsin ja tilastoin Suomussalmen kuntavaalien tuloksia vuodesta 1968. Tekemäni tilastoinnin mukaan porvarillisilla ryhmillä on aina ollut enemmistö suhteessa sosialisteihin, mutta vuoteen 1972 saakka SKDL oli suurin ryhmä. Sosialistisiin ryhmiin on kuulunut myös pienempi, muutaman valtuutetun SDP, joka menetti paikkansa vaaleissa 2008 ja palasi valtuustoon 2025.

Porvarillisiin ryhmiin on keskustan lisäksi kuulunut pysyvänä osana myös kokoomus, ja vuosikymmenten aikana vaihtelevasti muita pienempiä puolueita. Vihreät oli edustettuna valtuustossa kolme kautta 1988–1996.

1970-luvulta alkaen Keskusta ohitti suosiossaan SKDL:n ja saavutti 1990-luvulle tultaessa yksinkertaisen enemmistön, jonka se piti yhtäjaksoisesti vuodesta 2000 vuoteen 2021.

VALTASUHTEIDEN MUUTTUMINEN

MITEN Suomussalmen ja laajemmin samanlaisten paikkakuntien puolueasetelma voisi muuttua? Äänestäjien mielestä sille ei näytä Kainuussa juuri olevan tarvetta. Väestönkehityksen suunta ei juuri ole muuttunut ja elinkeinorakenteen muutokset, kuten maanviljelyn loppuminen ja palvelusektorin kasvu, näyttää hyödyttäneen nimenomaan val-

tapuolueita, keskustaa ja Vasemmistoliittoa.

PERUSSUOMALAISET on 2010-luvulla noussut vallankäyttäjäksi monilla paikkakunnilla. Kainuussa sen kannatus ei kuitenkaan ole vakiintunut, joten on vaikea nähdä, että siitä olisi merkittäväksi kuntapolitiikan asetelman haastajaksi.

PÄÄTTELEN, että merkittäviä muutoksentehtäviä on kaksi: puolueiden valtakunnallisen identiteetin muutos ja vetovoimaiset henkilöt. Myös Kyllösen kommentit vahvistavat päätelmäni. Hänen mukaansa kuntapolitiikkaakin ohjaa lopulta puoluepolitiikka: puolueet asettavat ehdokkaat, luovat valtuustoryhmät ja antavat yleisen arvopoh-

jan. Siis se, millainen puolueiden julkikuva kansallisella tasolla on, vaikuttaa myös paikalliseen kannatukseen, vaikka alueellisia erityispiirteitä aina onkin.

VETOVOIMAISET henkilöt voivat nostaa yllättäenkin puolueiden paikallista kannatusta ja siten muuttaa merkittävästi poliittista karttaa. Tämä näkyi Suomussalmella esimerkiksi vuonna 1996, kun Vihreät saivat suuren kannatuksen kuntavaaleissa. Se, millaista muutosta uudet puolueet saavat aikaan, on eri asia.

PAIKALLISILLA vahvoilla henkilöillä, varsinkin valtuustokuntaista, voi kuitenkin olla pitkäkestoista vaikutusta. Vuonna 2007 Merja Kyllönen pääsi Suomussalmelta toisella yrittämillä eduskuntaan ja on siitä lähtien tehnyt merkittävää työtä koko Kainuun ja Pohjois-Suomen eteen. Eduskuntavaaleissa 2027 Kyllönen ei nykyisen tiedon mukaan ole ehdolla. Kuka siis nousee Suomussalmen ja Kainuun vahvaksi valtakunnanpolitiikan toimijaksi hänen jälkeensä? Se jää tulevaisuuden

ratkaistavaksi. Kuten myös se, muuttuuko vakiintuneen puoluekentän asetelma. •

Kirjoittaja on Suomussalmen kunnanvaltuutettu ja valtuuston II varapuheenjohtaja (sd.)

Maisema Suomussalmelta.

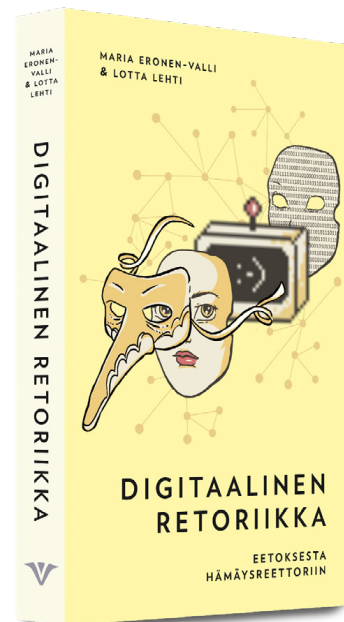




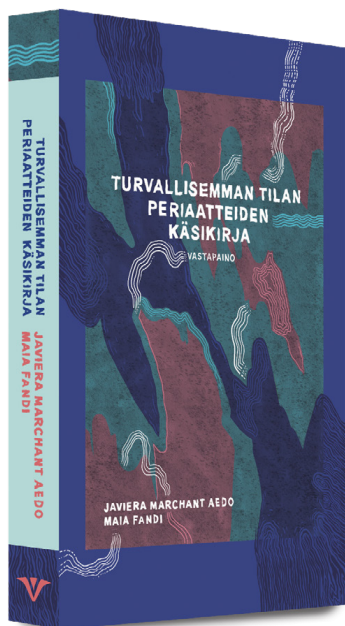
Theodor W. Adorno
& Max Horkheimer
Valistuksen dialektiikka
358 s.



Martin Heidegger
Nietzsche I–II
533 & 416 s.



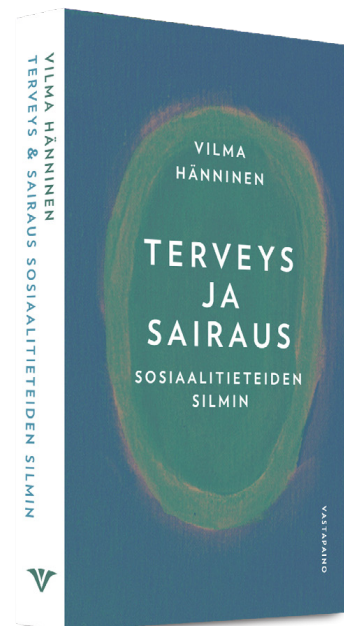
Maria Eronen-Valli
& Lotta Lehti
Digitaalinen retoriikka
225 s.



Javier Marchant Aedo
& Maia Fandi
**Turvallisemman tilan
periaatteiden käsikirja**
200 s.



Pekka Sulkunen
**Sosiologinen
modernisaatioteoria**
340 s.



Vilma Hänninen
**Terveys ja sairaus
sosiaalitieteiden silmin**
347 s.

Ilias ja Iranin sota

Teksti: Toivo Rovasalo

Kuva: Hertta Pasanen

Kirjoitettu 7.4. ennen tulitaukoa

HOMEROKSEN Ilias on länsimaisen kirjallisuuden klassikko. Iliaan tarina nivoutuu osaksi kreikkalaista myyttistä Troijan sotaan. Sota sai alkunsa siitä, kun troijalainen prinssi Paris varasti Spartan kuninkaan Menelaoksen vaimon Helenan ja toi tämän mukanaan Troijaan. Spartan kuningas veljineen kokosi valtavan kreikkalaisen sotajoukon, joka lopulta päätyi piirittämään Troijaa jopa kymmenen vuoden ajan. Kreikkalaiset saavat lopulta kaupungin haltuunsa tunnetulla Troijan hevosella.

ILIAS kuvaa noin viidenkymmenen päivän jaksoa, joka sijoittuu sodan loppupuolelle, eikä ulotu Troijan hevoseen saakka. Nuo Iliaan kuvaamat viisikymmentä päivää ovat täynnä intensiivisiä taisteluita ja yllättäviä juonenkäänteitä. Kertomus lienee ollut aikalaisilleen kuin väkivallalla mässäilevä sotaelokuva, jossa valokeilaan asettuvat soturit ja heidän taistelunsa.

VÄITÄN, että Iliaan voi yhdistää Iranin sotaan, joka parhaillaan tuhoaa Lähi-itää ja vaikuttaa koko maailmaan. Lähtekäämme tässä luennassa liikenteseen Iliaan henkilöihahmoista, jotka tulkinnassani vertautuvat kansainvälisen politiikan toimijoihin.

ILIAASSA henkilöihahmot jakautuvat kahteen kategoriaan: ihmisiin ja jumaliin. Kyvykkäimpiä ja urhoollisimpia ihmisiä kutsutaan sankareiksi ja he toimivat tarinoiden päähenkilöinä.

ILIAAN sankareita ovat Menelaoksen ja Pariksen lisäksi esimerkiksi **Odysseus**¹ ja **Akhilleus**, joka on ylivoimainen (ja -mielinen) nuorukainen, jonka heikko kohta on hänen kantapänsä.² **Olympos-vuorella**³ elävät jumalat muodostavat tarinaan toisen näyttämön. Iliassa esiintyy monia jumalia, kuten **Hera**⁴, **Afrodite**⁵ ja **Poseidon**⁶, joiden väliset suhteet ja kilvoittelut nousevat usein tarinan keskiöön. Vahvin jumalista on taivaita komentava **Zeus**, jolla on Olympoksen ylijumalana kiistaton hallitsijan asema.

VARSINAINEN Troijan sota tapahtuu ihmisten maailmassa. Jumalat kytkeytyvät tähän tarinaan taustalla vaikuttavina toimijoina. Jumalilla on omat

1 jonka varsinaisista seikkailuista kertoo Homeroksen toinen teos Odysseia

2 Akhilleen äiti kastoi hänet kantaapästä roikkottaen virtaan, joka teki pojasta vahingoittumattoman

3 todellinen vuori; Kreikan korkein

4 Zeuksen puoliso; avioliiton ja hedelmällisyyden jumalatar

5 kauneuden ja rakkauden jumalatar

6 Zeuksen veli; meren ja maanjäristysten jumala

maanpäälliset liittolaisensa, joita he tukevat. Yksittäisillä jumalilla mainitaan olevan ihmisten joukossa sukulaisia ja toiset jumalat puolestaan ottavat osaa sotaan närkästyttyään sankarien toiminnalle.

ASETELMA on Iliassa jokseenkin sama kuin Iranin sodassa, joka on onnettomasti imaissut osapuolikseen lähes kaikki Persianlahden ja Levantin maat. Konflikti kulminoituu kuitenkin perimmiltään kahden osapuolen, Israelin ja Iranin, väliseen riitaan. Riita on monisyinen, mutta Israelin pelko iranilaisen ydinaseen kehityksestä lienee keskeisin syy⁷. Israel ja Iran ovat kuin Iliaan riitautuneet sankarit Menelaos ja Paris.

ISRAEL ja Iran ovat luonnollisesti kumpikin syyllystyneet valtaisaan tuhoon ja terroriin rajojensa sisä- ja ulkopuolilla. Sankarit eivät ole Troijan sodassa sen jalompia. Koko kreikkalaisten sotaretki on naurettava eska-laatio, jossa Pariksen vastuuton ja moraalisesti tuomittava Helenan ryöstö saa Menelaoksen aloittamaan kymmenvuotisen sodan, jossa osapuolet kokevat valtavia tappioita.

7 pääministeri Netanjahu on tunnetusti viitanut tähän ydinasekehitykseen useasti aiemminkin

IRANIN sodan ja Iliaan muut henkilöt hahmottuvat pitkälti sen mukaan, kuinka he suhteutuvat näihin kahteen keskeiseen riitapukariin. Iranin vaikutusvalta on Lähi-idässä tukeutunut koko nykyisen regiimin ajan sen alueellisiin liittolaisiin. Tärkein niistä nykyisessä sodassa on libanonilainen šiipuolue Hizbollah, joka on yhtä lailla tarinamme ”sankari”. Se on Iranin lojaali ja aktiivinen liittolainen, joka maksaa sodan tappioita omalla ja kansalaistensa verellä. Libanonissa on huhtikuun alkuun mennessä kuollut Israelin iskuisa 1500 ja loukkaantunut 4600 ihmistä⁸.

ISRAELIN keskeisin aseveli on Yhdysvallat. Useissa Persianlahden ja Lähi-idän maissa sijaitsee Yhdysvaltojen tukikohtia, joihin Iran on iskenyt. Esimerkiksi Qatar, Arabiemiraatit ja Kuwait ovat raahautuneet näin osaksi sotaa.⁹ Nämä maat ovat sodan syttyttyä menettäneet sen status quon, joka niitä on perustavanlaatuisesti hyödyttänyt.

PERSIANLAHDEN maat ovat sodan sijaiskärsijöitä. Iliassa sijaiskärsijöiden rooliin asettuvat selkeimmin Troijan vahvimman sankarin, **Hektorin**, vaimoja isä¹⁰. He eivät itse osallistu sotatoimiin, mutta heidän kotikaupunkinsa on vihamielisen piirityksen kohteena. He taivuttelevat joukkojaan eturintamasta johtavaa Hektoria pitäytymään ylivoimaisen vihollisen ulottu-

⁸ samansuuntaiset luvut Iranin ja Libanonin valtioilta

⁹ Iran on toki iskenyt myös osaan näiden maiden omasta infrastruktuurista, esimerkiksi energiantuotantoon

¹⁰ Andromakhe ja kuningas Priamos, Troijan varsinainen hallitsija



mattomissa Troijan muurien sisäpuolella. On selvää, että he ovat Persianlahden maiden¹¹ tavoin aktiivisia diplomatian puolestapuhujia, joilla on sodassa paljon menetettävää.

¹¹ etunenässä Qatar on retoriikassaan vedonnut rauhaan ja diplomatiaan

JUMALTEN motiivit ovat Iliassa tiettyssä mielessä monimutkaisempia kuin ihmisten: osa heistä valitsee puolensa sodassa, mutta osalla on myös tasapainottavia intressejä. Esimerkiksi Zeus näkee jumalten osallisuuden johtavan katastrofin. Siksi hän kieltää muita jumalia ottamasta osaa sotaan.

Zeus olisi viisautensa Yhdysvaltoja pitkäkatseisempi.

ZEUS on monimutkainen hahmo. Hänen myötätuntonsa on pohjimmiltaan Troijan ja Hektorin puolella. Zeus pystyy parhaimmillaan tekemään tästä pysäyttämättömän. On helppo nähdä Yhdysvallat samanlaisena suojelusenkelinä, joka tuellaan huomattavasti vahvistaa omaa sankariaan, Israelia. Zeus ei kuitenkaan aivan yksipuolisesti tue lempisankariaan. Hän suojelee Hektoria ikään kuin jarrutellen; hän varmasti kykenisi tuhoamaan koko kreikkalaisen sotajoukon, mutta kunnioittaa ennustuksia ja profetioita, jotka loppukädessä sanelevat sodan juonen. Keskeisin näistä profetioista ennustaa Hektorin kuoleman.

TÄLLAISET profetiat asettuvat lopulta Iliassa hierarkian korkeimmalle portaalle, jopa korkeammalle kuin kukaan Olympoksen jumalista. Profetiat ovat kuin **Thomas Hobbesin Leviathan**, joka asettuu anarkiassa ja sekamelskassa erotuomariksi ja tuo yhteisöön järjestyksen ja vakauden. Reaalimaailmassa samanlaisessa asemassa olisivat kansainväliset sitoumukset, kuten sodan oikeussäännöt.

IRANIN sodassa Yhdysvallat on ottanut erilaisen linjan. Tunnetuimmin sotaministeri **Hegseth**, mutta toki myös itse presidentti **Trump**, on linjannut tyytymättö-

myytensä ”typeriin” sodan oikeussääntöihin. Erityisesti tämän takia ei yhtäsuuruusmerkkiä voi Zeuksen ja Yhdysvaltain välille vetää. Zeus olisi viisautensa Yhdysvaltoja pitkäkatseisempi.

ZEUS on kiinnostava hahmo myös suhteessaan ”kapinoiviin” jumaliin. Eräät jumalat nimittäin uskaltavat vastustaa hänen kieltoaan vaikuttaa sodan kulkuun. Ennen kaikkea Zeuksen vaimo Hera ja veli Poseidon rikkovat tätä kieltoa. Mielenkiintoista on, että Zeus ei (selittämättömästi syystä) lopulta rankaisekaan Heraa tai Poseidonia tästä.

Profetiat ovat kuin Thomas Hobbesin Leviathan, joka asettuu anarkiassa ja sekamelskassa erotuomariksi ja tuo yhteisöön järjestyksen ja vakauden.

SAMA asetelma toistuu nykypäivän Lähi-idässä. Kovasta retorikastaan huolimatta Yhdysvallat ei halua tai kykene rajoittamaan Iranin suhteita esimerkiksi Venäjään ja Kiinaan. Iran ei ainkaan kirjoittamishetkellä sulje Hormuzinsalmen laivaliikennettä esimerkiksi kiinalaisilta kauppa-aluksilta.

HOMEROS ei huomioistani huolimatta tietenkään ole kirjoittanut teostaan modernin suurvaltapolitiikan kuvauksena. Esittämälläni luennalla on heikkoutensa. Toisin kuin Iliassa,

Iranin sodassa kaikkia osapuolia koskevat säännöt eivät tunnu rajoittavan suurvaltojen toimintaa.

EHKÄPÄ juuri tämä eroavaisuus säännöille alisteisen Troijan sodan ja säännöistä piittaamattoman anarkisen Iranin sodan välillä selittää sitä hämmennystä ja epäuskoa, jota Euroopassa koetaan. Olemme Euroopassa pohjimmiltamme liberalisteja, emmekä siksi kykene ymmärtämään trumpilaista realismia. •



KOHTI TYÖELÄMÄÄ YKAN KANSSA

YKA on ammattiliittojen edelläkävijä ja mukana matkallasi työelämään.

- ▶ Autamme löytämään uravaihtoehtoja ja kehittämään ammatti-identiteettiä
- ▶ Valvomme yhteiskunta-alan opiskelijoiden etuja
- ▶ Toimintamme on yhteisöllistä: ykalaiset kohtaavat tapahtumissa, opiskelijatoiminnassa, vertaisverkostoissa, paikallisyhdistyksissä ja mentoroinnissa

Lue lisää: yka.fi

**Yhdessä yhteiskuntaa
rakentamassa**



Yhteiskunta-alan
korkeakoulutetut ry

HYY: KONEISTO, JOKA PYÖRII – MUTTA KENELLE?

Haastattelussa ensimmäisen kauden Sitoutumattoman Vasemmiston opiskelijaedustaja Viivi Broms

Teksti: Hilja Haase

Kuva: Kanerva Broms

HELSINGIN yliopiston ylioppilaskunta, tuttavallisemmin HYY, on ollut viime vuosina aktiivisesti otsikoissa.

HYY on historiallisesti ollut yksi Suomen rikkaimmista ja kestävimmistä opiskelijaorganisaatioista: se on selvinnyt kahdesta maailmansodasta, taloudellisista lamoista ja lukuisista kriiseistä.

NYT se kuitenkin seisoo uudenlaisen haasteen edessä. Viime vuosien taloushuolet, jäsenmaksun roihuava nousu ja viimeimpänä kiinteistöjen myynti ovat luoneet rakenteellisia muutoksia, jotka koskettavat niin yksittäistä opiskelijaa kuin koko Helsingin yliopiston opiskelijayhteisöä.

MONELLE HYYn jäsenmaksu on ainoastaan yksi kuluerä, joka lähtee tililtä automaattisesti. Harva opiskelija perehtyy tai tietää, mihin raha todellisuudessa menee, kuka sitä käyttää ja mihin.

YLIOPPILASKUNNAN päätöksenteko jää helposti sisäpiirin puuhaksi, jonka kieli ja rakenteet eivät avaudu ulkopuoliselle. Instituutio on etäinen.

KUN HYYstä puhutaan, puhutaan usein rakenteista, päätöksistä ja miljoonaluokan omaisuudesta. Harvemmin puhutaan niistä opiskelijoista, jotka yrittävät ymmärtää tätä kokonaisuutta sisältä käsin – usein ensimmäistä kertaa.

MITÄ HYYn sisällä oikeasti tapahtuu? Ja mitä tarkoittaa olla yksi niistä opiskelijoista, jotka käyttävät valtaa sen sisällä?

Yksi heistä on ensimmäisen kauden edaattori **Viivi Broms**.

BROMS astui sisään koneistoon ilman valmista ohjelmaa. Motivaationa ei ollut suuri visio HYYn tulevaisuudesta, vaan halu toimia omien arvojen ja viiteryhmän, Sitoutumattoman vasemmiston, puolesta.

Haastattelu toteutettiin iltateen merkeissä, Broms istui pöydän ääressä:

”Kaikki alkoi kaverin lähettämästä viestistä ja ajatuksesta, että voisi tehdä jotain.”



ENSIKOSKETUS HYYhyn ei ollut voimaannuttava, vaan hämmentävä. Broms kuvaa kokeneensa huijarisyndroomaa: ilman selkeää agendaa tai kokemusta oli vaikea hahmottaa, missä valta oikeastaan sijaitsee.

”KYLLÄ se on avautunut, että täällä on jonkun kokoinen koneisto, joka pyörittää hommaa.”

EDUSTAJISTOSSA Broms on törmännyt ”hallintohimmeliin”, jossa yhden edustajan kaksivuotinen kausi tuntuu lyhyeltä verrattuna palkatun henkilöstön jatkuvuuteen ja hiljaiseen tietoon.

KONEISTO on sana, joka toistuu. Se viittaa hallintorakentamiseen, jossa kaksivuotiskausilla pyörivät opiskelijat yrittävät pysyä kärryillä samalla, kun palkattu henkilöstö kantaa institutionaalisen muistin. Edaattorit eivät omaa samanlaista jatkuvuutta, kuin vakio henkilöstö. Se näkyy myös siinä, kenellä on valtaa.

VALTA konkretisoituu budjettikokouksissa. Pöydälle tuodaan konsernitilinpäätös, tase ja esitykset, joihin pitäisi ottaa kantaa. Päätösten mittakaava ei vastaa opiskelijapolitiikan mittakaavaa – kyse on kiinteistöistä ja miljoonista euroista.

TILANNE on ristiriitainen: samaan aikaan kun opiskelijat taspainoilevat opintojen, töiden ja toimeentulon kanssa, heidän odotetaan arvioivan monimutkaisia talouskokonaisuuksia.

ESIIN NOUSEE POHDINTA SIITÄ, KUINKA TODELISTA VALTA ON, JOS SEN KÄYTTÖ EDELLYTTÄÄ OSAAMISTA, JOTA HARVALLA ON – JA AIKAA, JOTA VIELÄ HARVEMMALLA RIITTÄÄ.

BROMSIN mukaan yksittäinen edaattori voi vaikuttaa, mutta harvoin yksin. Valta kulkee ryhmien kautta. Jos oman kannan saa läpi suuressa ryhmittymässä, se todennäköisesti menee läpi myös edustajistossa.

”Uskaltauduin avaamaan suuni viiteryhmäni budjettiedaria edeltävässä ryhmiksessä ympä-

ristövaliokunnan aloiteprojektin puolesta. Lobbasin sitä, ja se meni läpi.”

Vaikuttaminen on siis pitkälti neuvottelua ja sisäistä lobbausta – ei niinkään julkista keskustelua. Tämä tekee vallasta vaikeasti hahmotettavaa myös äänestäjille.

BROMS nostaa itsekin esiin ongelman: moni ei tiedä, mitä heidän valitsemansa edustajat tekevät.

Yksi Bromsin ajamista linjoista on Unicafen muuttaminen täysin vegaaniseksi. Hän tiedostaa taloudelliset riskit – esimerkiksi vegaaninen ravintola *Myöhä* on ollut tappiollinen.

”Kyse on kuitenkin arvoista, ei vain kannattavuudesta.”

TOINEN keskustelua herättänyt aihe on Ylioppilaslehti. Broms kyseenalaistaa lehden nykymuodon, jossa sisältö tulee usein jo valmistuneilta ammattilaisilta.

”Miksi sen pitää tulla valmistuneilta ihmisiltä, kun se on opiskelijoille?” hän kysyy.

Voisiko lehti olla enemmän opiskelijoiden itsensä ylläpitämä, kun kyseessä on kuitenkin nimenomaan opiskelijalehti.

KYSYMYS kytkeytyy laajempaan keskusteluun. Missä määrin tulisi painottaa arvoja taloudellisen kannattavuuden sijaan?

Broms toivoo yliopistolta enemmän avoimuutta ja yhteisöllisyyttä.

”Viiden vuoden päästä toivoisin näkeväni yliopiston, joka on vapaan ja kriittisen ajattelun sekä tieteen pyhäkkö, jossa tehokkuusvaatimukset eivät jyrää sivistystä.”

TOIVE ei ole poikkeuksellinen ja nostaakin esiin pohdinnan siitä, kuinka moni opiskelija tällä hetkellä kokee yliopiston tällaisena tilana.

BROMS viittaa myös opiskelijaliikkeisiin, kuten Students for Palestine -toimintaan. Hänen mielestään liike on esimerkki siitä, miten opiskelijat ottavat tilaa omaehtoisesti. Se voi kertoa sekä aktiivisuudesta että siitä, että viralliset rakenteet eivät aina tunnu riittävilta.

EDUSTAJISTOTYÖ on aikaa vievää ja usein näkymätöntä. Se vaatii perehtymistä, priorisointia ja kykyä toimia keskeneräisyyden kanssa.

”On ollut kivaa olla ympäröitynä samanmielisillä ihmisillä ja toimia omien arvojensa puolesta.”

BROMS summaa korostaen, kuinka edaattoritoiminta haasteista huolimatta luo kuitenkin viimekädessä merkityksellisyyden tunnetta. •

Onko suomalaisyrityksillä arvoja?

Teksti ja kuvat: Elli Reinikainen

Uudistamme jatkuvasti toimintaamme, asiakas sydämässä, mutkaton, edistyksellinen, katso eteenpäin. Suomalaisyritysten arvot vaikuttavat kunniakkailta ja korkealentoisilta. Uskallan silti väittää, että tosiasiaassa yksikään edellä mainituista “arvoista” ei ole etiikan näkökulmasta arvo.

ARVOT ovat tavoitteita, ihanteita ja moraalikoodoja, jotka ohjaavat yksilön tai yhteisön valintoja ja toimintaa. Filosofian arvoteoriat pyrkivät vastaamaan kysymyksiin arvojen luonteesta ja perustasta sekä siitä, kuka tai mikä määrittää oikeat arvot. **Ilkka Niiniluoto** (1994) toteaa, että arvoteorioiden piirissä ei ole saavutettu yksimielisyyttä kahden ja puolen vuosituuhannen aikana, eikä sitä ole näköpiirissä. Arvojen tarkastelu on kuitenkin tärkeää, koska ne määrittävät kaikkea toimintaamme. Tässä tekstissä viitataan arvolla ensisijaisesti itseisarvoon – asiaan, joka on jonkun mielestä itsessään ja sellaisenaan arvokas.

LÄHDIN selvittämään, millaisia arvoja suomalaisyrityksillä nykyään on. Tätä varten olen kerännyt 25 satunnaisesti valitun suomalaisyrityksen tai -organisaation julkiselta verkkosivulta organisaation kertomat arvot tilastoon. Arvoja tarkas-

tellessa huomataan kaksi yleistä kompastuskiveä.

MONI yritys kertoo arvonsa helposti käsitettävänä toimintaohjeena henkilöstölleen. Näin me toimimme! Saavumme ensimmäiseen arvojen kompastuskiveen. Tieteen termipankin mukaan arvot esiintyvät yhteiskunnassa usein normeina ja toimintaa sekä valintoja ohjaavina kieltoina, käskyinä, lakeina ja ohjeina, mutta nämä itsessään eivät ole arvoja.

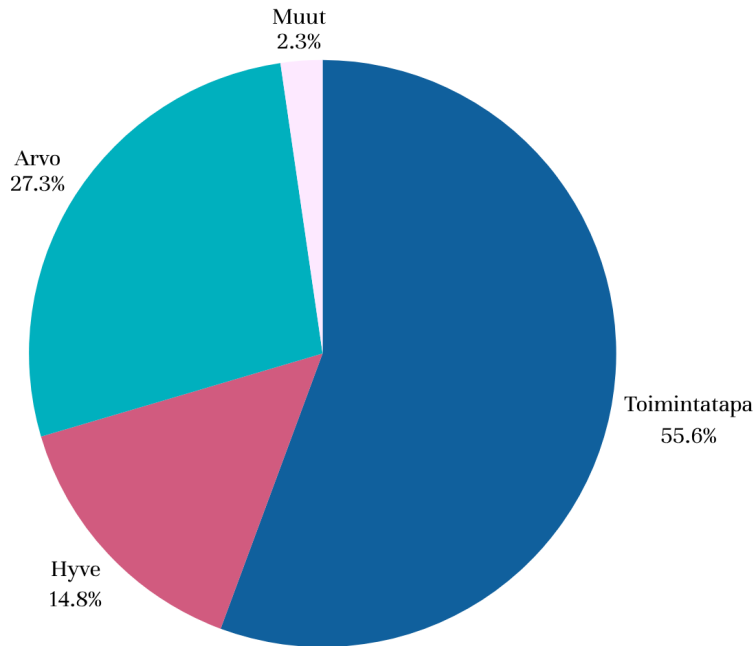
ARVO on laajempi entiteetti, joka määrittää normeja ja toimintaa. Esimerkiksi *vastuullisuus* (OP, Valio, St1) on arvo, mutta *kannamme vastuuta ihmisistä ja ympäristöstä* (S-ryhmä) on toimintatapa, jota ohjaa vastuullisuuden arvo. Pilkunviilausta, kenties. Toimintaohje ei kuitenkaan ole arvo.

PAIKOITELLEN arvojen lista vaikuttaa kilpailulta siitä, kuka keksii luovimman tavan ilmais-

ta sama arvo. Samalla arvo luisakahtaakin helposti toimintaohjeen puolelle. Esimerkiksi ajatus yhteisöllisyydestä tai yhteistyöstä on onnistuttu kertomaan ainakin kahdellatoista eri tavalla: *yhdessä, teemme yhdessä, tuloksia yhdessä, tee yhdessä, yhdessä menestyminen, voitamme yhdessä, saamme aikaan – yhdessä, vahvemmat yhdessä, yhteisöllisyys, yhteistyö, menestymme tiiminä ja collaboration* (kyllä, Nordean suomenkielisellä verkkosivulla!). Näistä vain yhteisöllisyys on arvo, muut ovat toimintatapoja tai -ohjeita.

HUVITTAVAA kyllä, esimerkiksi *arvostus* (Lidl, Posti) ei ole arvo vaan toiminta tai suhtautumistapa, jossa toimija pitää jotain arvokkaana.

YRITYSTEN arvovalintojen toinen kompastuskivi on, että osa ilmoitetuista arvoista on tosiasiaassa ominaisuuksia. Etiikassa ihmisen luonteenpiirteitä ja asenteita, jotka turvaavat itse-



38% sosiaalinen arvo
(esim. yhteisöllisyys, Helsingin yliopisto ja Lidl Suomi)

17% eettinen arvo
(esim. reiluus, St1)

13% hedonistinen arvo
(esim. intohimo, Lähtapiola ja Wärtsilä)

13% oikeusarvo
(esim. yhdenvertaisuus, HUS)

8% mahtiarvo
(esim. asiakkaan menestys, Wärtsilä)

8% tiedollinen arvo
(esim. totuus, Helsingin yliopisto)

4% ekologinen arvo
(tinkimättömyys, Sampo Group)

TÄMÄN luokittelun perusteella 25 organisaatiosta vain kahdella kaikki ilmoitetut arvot täyttävät arvon määritelmän. Onnittelut Helsingin yliopisto (*totuus, vapaus, sivistys ja yhteisöllisyys*) sekä St1 (*vastuullisuus, yhdenvertaiset mahdollisuudet, läpinäkyvyys, reiluus*), olette ymmärtäneet arvon määritelmän! Seuraavaksi voisi sitten toimia arvojensa mukaisesti. •

sarvojen toteutumista, kuvataan termillä hyve. Esimerkiksi *rohkea, mutkaton ja nopea* (DNA) sekä *luotettava* (Posti) ovat kuin suoraan ystäväkirjasta – millainen minä olen? Näiden ominaisuuksien voi nähdä tukevan esimerkiksi tehokkuuden ja luottamuksen arvoja, mutta ne eivät ole itsessään arvoja.

NÄIN saamme tarkasteluun kolme kategoriaa: toimintatapa, hyve ja arvo. Organisaatioiden ilmoittamista arvoista noin 56% on itse asiassa toimintatapoja, 15% hyveitä ja vain 27% arvoja. Kategoriassa “muut” ovat vah-

vemmat yhdessä (Finnair) sekä *asiakas* (KONE), jotka ovat pikemminkin toteamuksia kuin arvoja. Luvut kertovat karua kieltä siitä, miten hakoteillä organisaatioidemme arvot saattavat olla.

TARKASTELLAAN, millaisia arvoja nämä 27 prosenttia oikeastaan ovat. Erik Ahlman (1939) luokittelee arvot yhdeksään tyyppiin, joihin Niiniluoto (1994) lisää vielä kaksi tyyppiä. Vitaalisia, esteettisiä, uskonnollisia ja ekologistia arvoja aineistosta ei löydy.

LÄHTEET:

Ilkka Niiniluoto. (1994). Muuttuvat arvot ja etiikka. Teoksessa Järki, arvot ja välineet – Kulttuurifilosofisia esseitä. Otava.

Tieteen termipankki. Filosofia: arvo. Poimittu 8.4.2026.

Policyn Vappu-haastattelu

Haastattelussa Policyn emeritapäätoimittaja ja Suomen Kuvalehden nykyinen toimituspäällikkö Vappu Kaarenoja.

Teksti: Miro Lundberg

Kuva: Hertta Pasanen

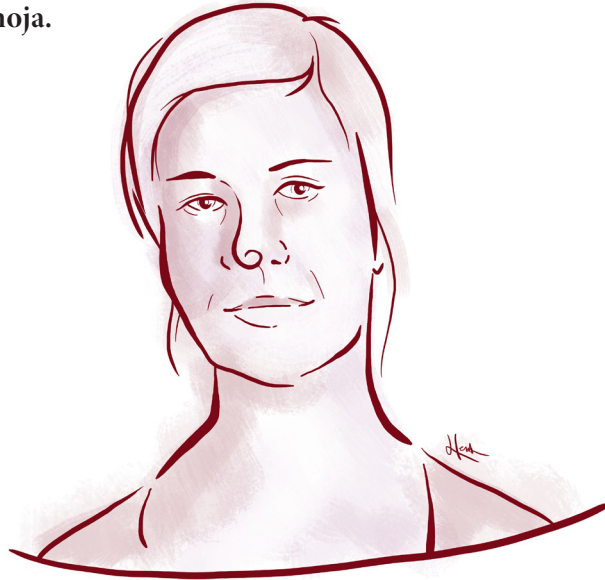
”**K**ÄÄK!” Näin alumnimme ja Suomen Kuvalehden nykyinen toimituspäällikkö **Vappu Kaarenoja** kommentoi vuoden 2008 Policyn päätoimittaja-aikojaan sähköpostitse. Lämpimiäkin muistoja kuitenkin palautuu mieleen haastattelutilanteessa.

KAARENOJA kertoo vuorokauden ympäri kestäneistä taittoiloista, jotka he jaksoivat päätoimittajakollegan äidin tekemillä voileivillä. Policyn nykyisenä päätoimittajana onkin valitettavaa todeta, ettei kukaan toimita voileipiä taittoiloihimme. Kaarenoja kertoo myös halunneensa tehdä nimenomaan juttuja, jotka eivät liittyneet opiskelijayhteisöön. Nyt se tuntuu hänestä hasulta.

POLICYN jälkeen Kaarenoja oli Valtsikan aikoinaan muun muassa Ylioppilaslehden kohuttu päätoimittaja. Nyt hän on tehnyt jo pitkän uran SK:ssa ja valittiinpa Kaarenoja 2019 vuoden journalistiksikin. Joillekin hän saattaa olla tuttu VOO:n, sitseilläkin nähdyn, gorillanaamion lahjoittajana. Se oli toisen käden lahja kaverin polttareista.

”Ajattelin, että se voi tuottaa iloa.”

Naamari on myös viittaus ”apinalaattikkoon”, eli lehtien tekijäluetteloon.



KAARENOJA on jatkanut opiskelijayhteisölle antamista tukemalla tulevia Valtsikasta ponnistavia toimittajia Sonja Saarikosken kanssa pitämällä Journalismi ammattina -kurssilla. Kurssi järjestettiin nyt neljättä kertaa ja nykyinen päätoimituksemme haki sieltä oppeja.

Kaarenoja kertoo, että kurssilla oppii aina itsekin uutta; vähintäänkin on kiinnostavaa kuulla uusia näkökulmia nuorilta, joiden myötä omakin havainnointikyky kehittyy. Kurssin pitäminen myös muistuttaa häntä aina journalismin perusasioista.

KURSSIOHJELMAAN kuuluvien opiskelijoiden väittelyiden lisäksi Kaarenoja ja Saarikoski ovat väitelleet usein keskenään luentojen aikana.

”Tykkään hirveästi väitellä”, Kaarenoja sanoo. ”Se on myös tapa

tuoda näkyväksi, ettei ole yhtä oikeaa näkemystä tai vastausta.” Ajatus kehittyi tutulla ”teesi, antiteesi, synteesi” kaavalla. Mielipiteet myös muuttuvat vuosien myötä ja toisinaan Kaarenoja huomaakin väittelevänsä itsensä kanssa.

JOURNALISMIN tilasta ja tulevaisuudesta näkyy usein huolia, niin mediassa, akatemiassa kuin journalistien jodelkanavallakin. Huoli liittyy sekä työoloihin, ammatin tulevaisuuteen että yhteiskunnalliseen merkitykseen. Alalla valitellaan kiireestä, toimittajien määrä on vähentynyt ja itsenäiset sisällöntuottajat sekä kasvavan sukupolven keskittymiskyky haastavat perinteisen median asemaa.

Millaisia taitoja alalle pyrkivän kannattaisi nyt kehittää?

Kaarenojasta uhkakuvia ei kannata liikaa miettiä. Hän painot-

taa, ettei tulevaisuutta voi ennustaa; aika näyttää millaisille taidoille ja töille on kysyntää. Polkuja, joista yksi kulkee Polycyn kautta, on ja tulee olemaan erilaisia, eikä yhtä tiettyä muotia ole. Keskeisimpänä lienee pysyvän kuitenkin kirjoitustaito sekä kyky tehdä havaintoja. Niihin kaikki palautuu.

URANSA aikana tapahtuneita alan muutoksia pohtiessaan tulevaisuuden spekulointia karttava Kaarenoja toteaa audio- ja videosisällön lisääntyneen, mutta pitää epäselvänä, jäävätkö ne trendeiksi. Myös tutkiva journalismi on lisääntynyt ja lehtien sisältö on ”mielipiteellistynyt” ja ns. ”hot take-journalismi” kasvanut. Tekoälyä Kaarenoja ja SK:n kollegat käyttävät lähinnä haastattelunauhojen purkuun sekä tiedonhankintaan, kuten lähteiden etsimiseen. Toisinaan tekoälystä on apua myös oikolukemisessa ja faktavirheiden etsimisessä, joskus se taas tekee omat virheensä.

KURSSILLA luetussa Feature! Kirjoittamisen mestarikurssi-kirjassa eräs toimittaja toteaa, ettei kukaan hänen tuntemansa toimittaja nauti kirjoittamisprosessista. Onko se tosiaan niin, että tämä ei tästä helpommaksi tule?

”Musta kirjoittaminen on tosi vaikeeta. Onhan se myös tietenkin kivaa, mutta tuskaista.”, Kaarenoja toteaa, nuorille kirjoittajille lohdullisesti tai lohduttomasti. Hän muistelee jutun kirjoittamisen tuntuneen ennen ”maailman isoimmalta asialta”, mutta nykyisin hän kokee, ettei

kaiken tarvitse olla ”niin justiin-sa” ja uusia juttuja tulee aina. ”Hyvä tasapaino. Tekee vähän sydän verellä, mutta pitää sen suhteellisuudentajun ja tolkun.”

ENTÄ pysyykö toimittajan ammatti aina mukana? Tarkkaileeko Kaarenoja koko ajan maailmaa juttuaiheita, skuppeja ja tietoa etsien?

Kaarenoja vastaa filosofisesti: ”Mikä minussa on vain minua ja mikä minussa on toimittajaa?” Johdattivatko siis tietyt persoonallisuuspiirteet toimittajaksi, vai onko toimittajan työ vaikuttanut häneen?

TOIMITTAJAN polku on johdattanut hänet ainakin toimituspäälliköksi. Se on Kaarenojan mukaan ”tosi pirstaleinen homma.”

AAMUPÄIVÄN aikana Kaarenoja on ollut yhteydessä avustajiin, eli toimituksen ulkopuolisiin toimittajiin, kommentoinut tuottajien kysymyksiä tulevista jutuista sekä viestinyt päätoimittajalle yhden jutun lainmukaisuuden tarkastamisesta. Kaarenoja on myös ratkonut Savonlinnan kaupunginjohtajan henkilöjutun julkaisuun vaikuttavaa muutosta, etsinyt firman luottokortin Vimeo-tilausta varten, suunnitellut lehden kantta ja pohtinut klikkimäärien raportointityökaluja palaverissa. Lisäksi hän on toimituksen esihenkilö ja hoitaa hallinnollisia asioita, kuten kesälomien aika-tauluttamista.

TOIMITUSPÄÄLLIKÖNÄ Kaarenojalla on valtaa vaikuttaa siihen, mitä juttuja lehteen kirjoi-

tetaan ja ostetaan ulkopuolelta. Hän toteaa kuitenkin luottavansa pääsääntöisesti tiimensä arviointikykyyn, eikä jokainen juttu mene hänen leimasimensa kautta.

“Hyvä tasapaino. Tekee vähän sydän verellä, mutta pitää sen suhteellisuudentajun ja tolkun.”

SUOMEN KUVALEHTI on Otavan sukuyhtiön omistuksessa, mutta suvun leimasimesta toimitus on tietenkin itsenäinen. Onko työskentely sukuomisteisessa mediassa erilaista kuin esimerkiksi Sanoman kaltaisessa suuressa pörssi-yhtiössä?

TOKI SK:nkin tehtävä on tehdä voittoa, mutta Kaarenoja luulee heillä olevan ”vähän rauhallisempaa meininkiä.” Omistajia näkee arjessa ja yhtiön juhliissa. Jokin tunne sitoumuksesta ja uskosta SK:hon on. ”Kyllä siinä tulee vähän semmoista filistä.”

KURSSIN avauskysymyksenä toimi: ”Millainen journalistinen sisältö on innostanut viime aikoina?” Siihen Kaarenoja itse vastaa idolisoimansa feature-kirjoittamisen legendan, **Ilkka Malmbergin**, 21 vuotta sitten Kuukausiliitteeseen kirjoittaman henkilöjutun **Mervi Tapolasta**, joka tunnettiin suhteestaan **Matti Nykäseen** sekä Tapolan lihatalon sukuomistajana. ”Se on hyvin kirjoitettu juttu.”•

Oodi korttelikinoille

Teksti ja kuva: Petja Vaismaa

SURFFAAN surullisena pitkin Finnkinon elämää hankalampia nettisivuja ja yritän saada selville, mitä heidän teattereissaan suostutaan esittämään. Elokuviin sijaan löydän sivuilta pääsiäismunajahdin, mainoksen leffapelistä (voi taivas) sekä neulontanäytökset. Neulontanäytökset? Puolivalossa esitetyt elokuvanäytökset, joissa on tarkoitus NEULOA samalla kun katsoo elokuvaa? Elokuvia en sivulta löytänyt. Ainoastaan pääsiäismunan, jolla saatoin osallistua arvontaan.

ELOKUVAA ei enää osata katsoa sen ansaitsemalla kunnioituksella. Tätä trendiä suoratoistopalvelut ovat ahkerasti ajaneet. Onhan siinä omat nastat puolensa, että elokuvaa pystyy tii-railemaan matalammalla kynnyksellä missä vain ja että elokuva on helposti saatavissa. Vielä jokin aika sitten oli pakko vuokrata fyysinen filmikela, jonka sitten sai asentaa teatterin projektoriin. Näin ollen monet elokuvat eivät saapuneet Suomeen ollenkaan ja nekin, jotka saapuivat, saattoi helposti huomamattomuutta jäädä näkemättä.

NYT sellaisellakin kaduntamppaajalla, jolla ei välttämättä ole varaa lahjoittaa tuolta elokuvateattereille, on mahdollisuus katsoa elokuvia sydämensä kyllyydestä. Mutta siinä kohtaa, kun elokuvia saattaa katsoa puhelimelta junamatkalla välillä pausettaen, kysyn: mitä järkeä! Nykyinen kulttuurimme alentaa elokuvan kulutustavaraksi hammaslangan ja kenkä-lankin ohelle. Sitä paitsi, vaikka nykyään elokuvien diversiteettiä ylistävän esittämisen muka pitäisi olla helpompaa, kun ei tarvitse enää roudailla filmikeloja paikasta toiseen, ihan samat elokuvat suoratoistopalveluissa pyörii silti.



Elokuvia en sivulta löytänyt.

ELOKUVATEATTERITKIN ovat olemassa enää vain nimellisesti Google Mapsin karttaa tarpeeksi suurentamalla. Edes teatteri ei rakasta elokuvaa sen ansaitsemalla tasolla. Ellei elokuvan julisteeseen ole painettu kahden tähden naamojen lisäksi dollarin kuvia, se ei kiinnosta teattereita. Suomessa tämä tilanne on karannut äärimmäisyyksiin. Finnkino: Suomen lahja elokuvalle; käytännössä monopoliase-man saanut lafka, joka käyttää resurssinsa harkitusti elokuvan tuhoamiseen. Sen lisäksi, että Finnkino on ostanut pienet ja arvokkaat elokuvateatterit konkurssiin, se ei itse siitä huolimatta viitsi edes näyttää elokuvia. Hollywood-koneiston tuottaman tavaran lisäksi ehkä Cannesin elokuvajuhlien voittaja saatetaan muutaman kerran kankaalla pyöräyttää, mutta siihen se sitten jääkin. Lisäksi sanonpahan vain: neulontanäytökset? Leffapeli? Pah!

Nykyinen kulttuurimme alentaa elokuvan kulutustavaraksi hammaslangan ja kenkälankin ohelle.

ONNEKSI vielä muutama niin sanottu korttelikino Suomessakin jaksaa juuri ja juuri sinnitellä. Jokunen tullut lisääkin. Ne vielä kykenevät näkemään elokuvan arvossaan. Niitä kuitenkin painostavat sekä alustajatit että teatterijätit joka puolelta, ja on vain ajan kysymys, milloin jättien pyörittämä koneisto nitistää viimeisen hengenvedon niistäkin, Suomen viimeisistä elokuvan majakoista.

PYYDÄNKIN nöyrästi teitä viivästyttämään tätä kehitystä parhaanne mukaan. Seuraavan kerran, kun sinun tekee mieli nähdä elokuva, sen sijaan, että avaisit Finnkinon nettisivuiksi kutsuman sekasorron, kokeilkaa edes ensin käydä kinot.fi -sivuilla. Tarjonta on parempaa, hinnat huokeammat ja se sentään on elokuvan puolella.

TIEDÄN kyllä, että Daavid ei silti voi Goljatia ikuisesti voittaa. Ja kun se päivä koittaa, pukeudun mustaan. •

Mestari-teos sorron keskellä

Cannesin kultaisen palmun voittaja kuvaa kidutuksen jäljistä selviämistä tuskallisen voimakkaasti.

Teksti: Petja Vaismaa

Se oli pelkkä sattuma, ohjaus Jafar Panahi.
104 min. K16

ENNEN kuin puhun itse elokuvasta, taustoitoin sitä hieman. Yksi nykyelokuvan suurimmista ohjaajista, iranilainen **Jafar Panahi**, on tunnettu hänen poliittisista ja kantaa ottavista elokuvistaan, joissa hän kritisoi erityisesti Iranin hallintoa. Filmihullujen lisäksi myös **Iranin** hallinto oppi tuntemaan Panahin tuotannon, mikä johti siihen, että häneltä kiellettiin sekä elokuvien tekeminen että maasta poistuminen.

NÄMÄ mitättömät seikat eivät kuitenkaan pidättelleet Panahia. Vuonna 2010 annetusta kiellosta huolimatta hän ei suostunut lopettamaan, vaan sen sijaan esimerkiksi yksi kiellon aikana tehty elokuva, *Tämä ei ole elokuva*, välitettiin **Cannesin elokuvajuhlille** täytekakkuun leivotussa muistitikussa. Kiellon aikana Panahi teki viisi elokuvaa, joissa kaikissa hän itse esiintyy ja joissa hän jatkaa kriittistä teemaansa. Tuomio kumottiin vuonna 2025 ja Panahi pääsi itse laillisesti osallistumaan juhlille Cannesiin, jossa näytettiin hänen elokuvansa *Se oli pelkkä sattuma*. Tuon elokuvan nähtyään Iranin hallinto tuomitsi Panahin vankeuteen, jonka Panahi lupasi palata Iraniin suorittamaan.



Kuva: Les Films Pelleas

SE OLI PELKKÄ SATTUMA on yksiselitteisesti moderni mestariteos. Sen elokuvakerronnallinen ylivertaisuus tiivistyy yhteen alitajuiseen ääneen, johon kiteytyy ja jossa purkautuu kaikki ihmisen kärsimys. Elokuva kertoo viidestä vankilasta vapautuneesta iranilaisesta, jotka uskovat kohdanneensa heidän kiduttajansa. Elokuva pureutuu ihmisen tuskaan ja erityisesti pyrkimyksiin irrottautua siitä. Elokuvan juoni ja kerronta muistuttavat hyvin paljon kansansatua: kaavaa noudattava kulttuuriin sidottu kertomus moraalaisella twistillä. Eläimien sijaan elokuva vain sattuu kertomaan Iranin totalitaarisesta hallinnosta.

Ei ole ollenkaan liioiteltua väittää, että Se oli pelkkä sattuma on vähintään 20-luvun voimakkain elokuva.

LISÄKSI *Se oli pelkkä sattuma* on totta. En tarkoita, että se perustuisi tositapahtumiin – vaikka jopa henkilökohtaisia kytköksiä todellisuuden kanssa sillä onkin. Tarkoitan, että elokuva on totta. En tiedä, milloin olen nähnyt viimeksi uuden elokuvan, joka olisi yhtä aito, suora, defenssitön.

PANAHIN taiteellisessa jäljessä on aina ollut nähtävissä selviä vaikutteita edesmenneen iranilaisen mestarillisen ohjaajan **Abbas Kiarostamin** tyylistä, mutta tämä elokuva korostaa tätä suhdetta vielä entisestään: lukuisten melkein suorien viittausten lisäksi tarinallisesti *Se oli pelkkä sattuma* on kuin käänteinen ***Kirsikan maku***.

Siinä missä *Kirsikan* maussa ihminen pyrkii pakenemaan ja tukahduttamaan tuskan hautaamalla itsensä, Panahin versiossa sama päämäärä pyritäänkin saavuttamaan hautaamalla tämän tuskan lähde.

JO yli kymmenen vuotta Panahia varjostaneen kielon aikana hän on tehnyt ainoastaan elokuvia, jotka ovat korostetun itsetietoisia. Hän on esimerkiksi esiintynyt kaikissa itse ja niistä on usein hankala sanoa, ovatko ne käsikirjoitettuja vai eivät. *Se oli pelkkä sattuma* kuitenkin katkaisee tämän putken palaamalla takaisin tyyliin, jota Panahi edusti ennen kieltoa. Siitä huolimatta kieltoa edeltävän tyylin lisäksi tässä elokuvassa tiivistyvät myös kiellon aikaiset elokuvat.

VOISI sanoa, että *Se oli pelkkä sattuma* on Panahin tähänastisen tuotannon synteesi. Elokuva on kuin koko Panahin tuotanto olisi tislattu entistä räikeämällä kritiikillä ja ohjaajan omakohtaisilla kokemuksilla väkeväksi ja kirkkaaksi nesteeksi, joka juotuna polttaa sisuskalut armotta. Sen alitajuinen väkevyys ja läpitunkeva voima, jotka tiivistyvät yhdessä tuskaa vikisevässä öljyamättömän proteesin kirsikkunassa, lävistävät rinnan myrkkynuolen tavoin: ikuinen kidutus, joka ei pääty edes vankilasta vapautumiseen; mahdottomuus paeta sitä, joka ihmistä kiduttaa. Ei ole ollenkaan liioiteltua väittää, että *Se oli pelkkä sattuma* on vähintään 20-luvun voimakkain elokuva. •

Emmekö me ole akatemiasa??

Ottaen huomioon, että yliopisto-opiskelun määränpää on sivistys, käymme varsin vähälaisesti sivistävää keskustelua yhteisissä opiskelijariennoisamme. Huvituksille on tarpeensa, se on selvä, mutta olisi ilo päästä puimaan luentojen antia myös salien ulkopuolella. Ainejärjestöjemme hallitukset, olisiko keskusteluilta paikallaan? Vapaamuotoisesti tai teemalla, jos kysyntää löytyy voisi paikalle pyytää aiheen asian-tuntijoitakin.

- ei-edes-intellektuelli

Mun valtsikaihastus

no kukakohan. kyllä te tiedätte!
-samaa vanhaa

Ne muut eivät tiedä

Joskus vaan mietin asioita, ihan vain itsekseni, enkä kerro niistä kenellekään.

-Mietтелиäs

ihan ok

helsingin yliopiston valtiotieteet on ihan ok mut ootko kuullu turun yliopiston valtiotieteistä siellä esiintyy koko valtio-oppi perhe eli myös poliittisen historian fanit saavat nauraa ja naurattaahan se kun päätyy ministeriks ja muut kannattaa hakee nopee :D

-anonyymi

mies

kelpaako mies?

-E.K

”Suomen väestörakenteeseen perustuen Itä-Suomen yliopisto tulisi siirtää Vantaalle.”

-stadilainen

perkele!!!

Mun hesarin approjen appropassi leimoineen hävis jonnekki ku kuokin voon kämppääpproilla. Jäi haalarimerkki saamatta, ja nyt on paha mieli. Ei siis sinänsä piti vaa ilmoittaa jonnekki tästä. Keitän nyt teetä.

-kyl te tiiätte tai sit ette

Minua piinaa lukukauden päätös ja sen väistämätön saapuminen, en tiedä kuinka pärjään ilman polvilaisiani.

-Opiskelijayhteisöstä nauttiva

Haluaisin vieläkin eristäytyä autiolle saarelle ilman yhtään ihmiskontaktia vain pelkkiä lampaita seurani.

-anonyymi

Järjestetään yliopiston pääraenkenuksen valtaus tiistaina 7.2.1995 protestina Suomen EU-jäsenyydelle. Huom. nuotiot vain omalla vastuulla

-Sinkku 22v M





2/26

www.policylehti.com